

Notulen van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht
gehouden op 16 juli 2020
(vervolg van 15 juli 2020)

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 16 juli 2020

STATEN (provinciale)

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 16 juli 2020, dienst/sector BDV, nummer PS2020PS09, inzake jaarrekeningen 2018 & 2019.

Daartoe besloten
PS2020PS09

Amendement A26, ingediend door de fractie van de SGP, inzake realiseer je ambities lokaal.

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

Amendement A27, ingediend door de fractie van 50Plus, inzake veilige verlichting fietspaden.

Het amendement is ingetrokken.
Daartoe besloten

Motie M54, ingediend door de fractie van de PVV, inzake belangenverstrengeling.

De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Stemverklaringen.

Stemmingen.

Presentielijst vergadering 16 juli 2020

Voorzitter:	mr. J.H. Oosters, commissaris van de Koning
Griffier:	mevr. mr. C.A. Peters
GroenLinks	dhr. J.J. Bart, Utrecht mevr. A.C. Boelhouwer, Wijk bij Duurstede mevr. M. van Elteren, Woudenberg mevr. mr. N.M. Groen MA, Doorn mevr. M. de Jong, Utrecht dhr. dr. A.R.S. Karataş, Utrecht dhr. ing. D.A. Oude Wesselink, Utrecht (arriveert later) mevr. T.M.S. Vrielink, Amersfoort
VVD	dhr. mr. B.M.H. de Brey MBA, Doorn mevr. J.C.A.M. van Gilse Bsc, Utrecht dhr. drs. B.C. de Jager, Loenen dhr. V.C. Janssen, Amersfoort dhr. drs. A.H.L. Kocken, Utrecht mevr. O. de Man, Zeist dhr. A.G. van Schie, Utrecht mevr. mr. S.F. van Ulzen, Zeist
FvD	dhr. S.A. Berlijn, Utrecht dhr. drs. E.H.R. Dinklo, Driebergen dhr. M.C. Fiscalini, Maarssen dhr. Y.V. Potjer, Utrecht mevr. N.J.F. Pouw-Verweij MSc dhr. W.J.A. Weijers, Zeist
D66	mevr. H. Chidi, Amersfoort dhr. M.J. de Droog Msc RA, Utrecht dhr. drs. E.A. Kamp, Doorn mevr. L.E. Veen, Utrecht mevr. ir. M. de Widt MPM, Utrecht
CDA	dhr. ing. D.G. Boswijk, Wilnis mevr. T. Koelewijn-Koelewijn RDM, Bunschoten mevr. L.M. Welschen-van der Hoek, Zeist dhr. C. Westerlaken, Lopik dhr. W.G.J. Wijntjes RA, Nieuwegein
PvdA	mevr. drs. J.P. d'Hondt, Utrecht (arriveert later) Mevr. N.A. Krijgsman, Utrecht mevr. M. Lejeune-Koster, Linschoten dhr. H.O. Suna, Soest (arriveert later)
ChristenUnie	mevr. N. de Haan-Mourik, Amersfoort dhr. J.A. de Harder, Buschoten-Spakenburg dhr. drs. J.H. van Oort, Utrecht mevr. H.J. Rikkoert Msc, Utrecht
PvdD	mevr. H.J. Keller, Driebergen-Rijsenburg dhr. W. van der Steeg, De Meern
PVV	mevr. E.J. Broere-Kaal, Soest dhr. R.G.J. Dercksen, Bosch en Duin
SP	dhr. M.E.J. Eggermont, Utrecht mevr. A.M. Poppe, IJsselstein
SGP	dhr. ing. B.C. van den Dikkenberg, Elst
50Plus	mevr. W.M.M. Hoek, Vreeland
DENK	-
Afwezig	mevr. H. Bittich, Utrecht (DENK) dhr. ir. R.G.H. van Muilekom, Amersfoort (gedeputeerde)

Leden van Gedeputeerde Staten:

mevr. drs. H.G.J. Bruins Slot, Utrecht
dhr. ir. H.P. van Essen, Utrecht
dhr. A.J. Schaddelee, Houten
dhr. R.C.L. Strijk, Utrecht

Heropening.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering van Provinciale Staten van Utrecht. Gisteren is onze vergadering na agendapunt 14 om 19.00 uur afgerond. Vandaag gaan wij verder met agendapunt 15. Dat doen wij door eerst de griffier te vragen uw aanwezigheid vast te stellen. Zij leest daartoe uw namen op en u wordt gevraagd uw naam, partij en 'present' te zeggen.

Vaststellen van de aanwezigheid van de leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Mevrouw Broere heeft technische problemen. Zij zal zo snel mogelijk deelnemen aan de vergadering.

De VOORZITTER: Wij hebben vastgesteld wie er aan de vergadering deelnemen. Het quorum is bereikt om vanavond de vergadering voort te zetten en af te ronden. Ik stel vast dat mevrouw Bittich en gedeputeerde Van Muilekom afwezig zijn.

Ik maak graag van de gelegenheid gebruik om de heer Van den Dikkenberg te feliciteren met zijn verjaardag. Wellicht dat u zich heeft afgevraagd waarom de accountantscontrole nog een dag vertraagd is, maar de heer Van den Dikkenberg wil in ons bijzijn zijn verjaardag vieren. Wij feliciteren hem van harte met zijn verjaardag.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de voorzitter! Dank u wel. Het is mij een waar genoegen om in uw gezelschap mijn verjaardag te vieren.

Statenvoorstel Jaarrekeningen 2018 & 2019.

De VOORZITTER: Aan de orde is agendapunt 16, het statenvoorstel jaarrekening 2018 & 2019. Voordat ik uw Staten in de gelegenheid stel om uw eerste termijn te geven, vraag ik eerst gedeputeerde Strijk om toe te lichten welke stukken u heeft ontvangen. Hij wil ons wellicht attenderen op een aantal punten. Daarna geef ik het woord aan de voorzitter van de FAC, de heer Dinklo, om te vertellen wat de beraadslagingen van de FAC, die zojuist zijn afgerond, hebben opgeleverd. Met die informatie kunnen wij het debat voeren.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ten eerste ben ik blij dat wij vanavond vergaderen en dat de jaarstukken er liggen. Het is aardig om te weten dat wij vandaag een bijeenkomst zouden hebben in de vorm van een barbecue met alle medewerkers die in de afgelopen periode hard gewerkt hebben. De mensen zijn nog aan het barbecueën. Ik ben eerder vertrokken om aanwezig te zijn bij deze statenvergadering. Het nieuws dat de verklaringen klaar liggen werd daar vanmiddag met groot enthousiasme ontvangen. Men geniet van het welverdiende moment van het afronden van een zwaar project. Het was spannend tot het laatste moment.

U heeft twee nieuwe versies van de jaarstukken 2018 en 2019 van ons ontvangen. In een aantal bijlagen hebben wij op een rij gezet waarin de verschillen zitten tussen deze stukken en de versies die u hebt ontvangen op 23 juni. U heeft opnieuw een statenvoorstel ontvangen waarin wij de uiteindelijke besluitvorming voorleggen. In het rood hebben wij aangegeven waar het nieuwe tekstdelen betreft. Los van de bedragen die zijn veranderd, gaat dit met name over het expliciet maken van het besluit en dat wij een afroeping hebben van de onzekere activering van de post 'Uithoflijn'. Hierover is een gesprek gevoerd in de commissie om dit expliciet te maken. Wij duiden een artikel in de Provinciewet die stelt dat de accountantsverklaring er twee weken eerder moet liggen zodat men hierop kan reageren, maar dat er in onze optiek een hoger belang is dat de Staten een afweging maken om deze stukken vast te stellen. Dat zijn de grootste toevoegingen in het statenvoorstel, los van de bedragen die zijn veranderd.

U heeft onze reactie op het accountantsverslag ontvangen. De accountant geeft daarin zijn oordeel in twee goedkeurende verklaringen voor 2018 en 2019, zowel op het punt van de rechtmatigheid als de

getrouwheid. Hij geeft daarbij meer dan dertig aanbevelingen. In de brief staat hoe wij deze punten zullen oppakken. De hoofdlijn is dat wij niet verrast waren door de aanbevelingen. Daarmee zijn deze niet minder waar, maar het is fijn om te merken dat het beeld scherp is en dat wij weten waarmee wij aan de slag moeten. Dit is in beeld in onze verbeterprogramma's voor de financiën, de bedrijfsvoering en informatieveiligheid en privacy. De accountant zal ongetwijfeld met u bewaken of wij dit daadwerkelijk oppakken en verbeteren.

Dit zijn de grootste verschillen ten opzichte van het voorstel van 23 juni. Dat was tenslotte de basis van het stuk dat wij vorige week bespraken. In de eerste termijn zal ik reageren op de inbreng van de Staten.

De VOORZITTER: Het woord is aan de voorzitter van de FAC, de heer Dinklo.

De heer DINKLO (FvD): Mijnheer de voorzitter! Ik kan vrij kort zijn over de behandeling van de accountantsverklaring in de FAC. Het belangrijkste dat gezegd is, is dat iedereen blij was dat het alsnog gelukt is. Onze dank, complimenten en felicitaties richting alle mensen die hier hard aan gewerkt hebben. Vooral de accountant, zijn personeel, de gedeputeerde en de mensen van de provincie die hier hard aan gewerkt hebben. Ik ben blij dat wij de eindstreep gehaald hebben en dat wij de bespreking van de accountantsverklaring niet hoeven uit te stellen tot na het reces. Dat is het belangrijkste. Het is aan de Staten om de jaarrekening inhoudelijk te bespreken en daarover een oordeel te vormen.

De VOORZITTER: Dank aan de FAC voor het verrichtte werk. Ik begin met de inbreng van de Staten in de eerste termijn. Dit betreft een belangrijk stuk uit de P&C-cyclus. Daarvoor hebben wij de goede traditie om de oppositie en de coalitie afwisselend het woord te geven. Ik begin met de VVD-fractie. Het woord is aan de heer Janssen.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD zat voor het grootste deel van deze jaarstukken in de coalitie, maar dat is gewisseld. De VVD blikt terug op een hectische en spannende tijd. Wij zijn blij dat wij de stukken ruim voor de gestelde deadline van 17.00 uur in onze mailbox ontvingen, namelijk om 16.54 uur. Er is door veel mensen hard gewerkt aan deze stukken. De VVD bedankt alle medewerkers van de provincie en de medewerkers van PwC hartelijk en prijst hen voor hun grote inzet in de afgelopen periode. Die dank gaat zeker uit naar de gedeputeerde financiën, de heer Strijk die dit bestuurlijk op een goede manier gedaan heeft. Hij heeft de Staten steeds betrokken gehouden bij het proces en heeft ons het gevoel gegeven dat wij grip hadden op datgene dat stond te gebeuren. Aan hem richt de VVD-fractie dank.

Dan kom ik bij de inhoud van de jaarrekeningen. Wij kijken terug op een turbulente periode die begonnen is met het dossier Uithoflijn en de vertraging van de jaarrekening 2017. Dit wordt voortgezet in de jaarstukken 2018 en 2019 waar wij een controle hebben gezien die weinig andere provincies of gemeenten ooit hebben meegemaakt. Dit was een buitengewoon intensieve controle. Als wij dat door de ooghalen bekijken, dan valt het de VVD vooral op dat er geen sprake is van kwaadwillend handelen of bestuurlijk verkeerde keuzes. Er zat vooral veel achterstallig onderhoud in de financiën. Alle correcties en verbeteringen die naar aanleiding van de accountantscontrole naar voren zijn gekomen, zien wij in een aantal categorieën uiteenvallen. Vooral laattijdige verwerking of geen verwerking van wijzigingen in de verslaggevingsregels en veel automatiseringsproblemen en achterstallig werk in de automatisering en inrichting van de financiële administratie. Het is goed dat dit in het openbaar gezegd wordt. Het is niet zo dat er kwaadwillendheid is, maar dat er sprake is van achterstallig onderhoud.

Alles bij elkaar beoordelen wij de financiële positie van de provincie. Daarvan kunnen wij gelukkig vaststellen dat de financiële positie er goed voor staat na 2019. Dat is iets waarvoor wij de voorgaande colleges en de voorgaande Staten dankbaar mogen zijn. Wij hebben de ruimte om te investeren en een financieel gezonde positie. Dat is heel veel waard.

De VOORZITTER: De heer Dercksen heeft een interruptie.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Ik heb de opmerking over achterstallig onderhoud laten indalen. Als je de voorhoede en het middenveld weghaalt van een elftal, dan resteren er een paar verdedigers. Dan heb je een incompleet team. Dat is geen achterstallig onderhoud, maar dan is er onjuist gesaneerd, met name binnen de financiële afdeling. Het is geen onderhoud of een nieuw softwareprogramma, maar wij hebben een hele afdeling laten wankelen. Is de heer Janssen dat met mij eens?

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Dat ben ik niet met eens met de heer Dercksen. In het verleden had de afdeling financiën een krappe bezetting. Dat beeld herken ik niet in de termen die de heer Dercksen daarbij gebruikt.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Dan heb ik nog een andere beeldspraak. Het onderhoud van een auto bestaat uit het aanvullen van olie en het oppompen van de banden. Onze financiële afdeling zat echter zonder banden. Daarbij heeft de VVD een heel ander beeld. Dat vind ik vreemd, want dat is niet het beeld dat ik in de FAC te horen krijg.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Het risico van beeldspraak is dat je verstrikt raakt in de beeldspraak. Ik heb gezegd dat er grote problemen zijn met betrekking tot de ICT en de inrichting daarvan. De correcties die als gevolg van de accountantscontrole zijn doorgevoerd, gaan vooral over vraagstukken die te maken hebben met de BBV-regelgeving en het tijdig doorvoeren van wijzigingen. Dat zijn feiten. Ik laat het bij de feiten en ga geen discussie voeren over beeldspraak. Dat heb ik benadrukt, omdat de beeldvorming naar buiten toe niet zo moet zijn dat zaken bestuurlijk niet goed zijn gedaan.

De VOORZITTER: De heer Van Oort heeft een interruptie.

De heer VAN OORT (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Het klopt wat de heer Janssen zegt over de BBV en de waarheidsgetrouwheid. Is de heer Janssen het dan met ons eens dat het bijzonder is dat voor de derde maal in tien maanden een jaarrekening vastgesteld wordt? Dat heeft toch te maken met de capaciteit van de financiële afdeling? In mijn ogen heeft de heer Dercksen daarmee een punt. Wat is uw reactie daarop?

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Na alle dankzeggingen voor de bijzondere inspanningen, zei ik aan het begin van mijn betoog dat wij een streep zetten onder de periode waarover de zware schaduw van het Uithoflijndossier hangt. De vertraging is begonnen met de ontwikkelingen die zich in dat dossier hebben voorgedaan. Daardoor kwamen wij op een permanente achterstand die wij met veel inspanningen hebben ingelopen en kunnen wij deze periode afsluiten. Dat is de primaire aanleiding geweest waardoor wij deze achterstanden hebben opgelopen. Vervolgens heeft zich een cumulatie van ontwikkelingen voorgedaan, waardoor wij in tien maanden tijd drie jaarrekeningen vaststellen. Laten wij duidelijk zijn over de primaire aanleiding daarvan. Ik vind niet dat de heer Dercksen daar een punt heeft.

De VOORZITTER: De heer Eggermont heeft een interruptie.

De heer EGGERMONT (SP): Mijnheer de voorzitter! De VVD zegt dat er geen bestuurlijk probleem is. Wel ligt er een lijst met punten die op bestuurlijk niveau verbeterd moeten worden. Ik hoop dat de VVD de extra centen en moeite wil besteden aan het oplossen van de bestuurlijke problemen die er kennelijk wel zijn. Als u zegt dat er geen bestuurlijk probleem is, dan zou het geld dat wij hieraan uitgeven niet nodig zijn.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD heeft vanaf de eerste dag steun uitgesproken voor de getroffen maatregelen. Voor de duidelijkheid: wij denken niet dat er bestuurlijk verkeerd gehandeld is. Er zijn problemen die bestuurlijk aangepakt moeten worden, maar er is sprake van achterstallig onderhoud. Het is goed om dat te benoemen. Alle verbeterpunten die door de accountant zijn genoemd moeten aangepakt worden. Deze komen tevens uit andere rapportages.

De VOORZITTER: De heer De Droog heeft een interruptie.

De heer DE DROOG (D66): Mijnheer de voorzitter! De heer Janssen verwijst naar het Uithoflijndossier. Is het Uithoflijndossier de oorzaak of een symptoom van dat wat er gaande was?

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik kan hierover een academische verhandeling houden. De directe aanleiding voor de vertraging van de jaarrekening 2017 was het Uithoflijndossier. Dat dossier heeft zo kunnen ontstaan doordat er fouten in de organisatie zaten. Het is beide waar. Ik vervolg graag mijn betoog.

De VOORZITTER: Daar krijgt u de gelegenheid toe. Gaat uw gang.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Dank aan het college en alle collegeleden voor de beleidsmatige verantwoording in de afgelopen commissievergadering. Wij vonden dat alle collegeleden dat op een goede en zorgvuldige manier hebben gedaan. Het is jammer dat wij onvoldoende tijd hebben gehad om een goed verantwoordingsgesprek te voeren. Dat heeft een beetje te maken met het verloop van de controle van deze jaarrekening. De meeste fracties hebben met name het jaarrekeningproces aangehaald in de discussie. Wij vonden het buitengewoon plezierig hoe het college dat gedaan heeft.

De VVD heeft verzocht om wijzigingen door te voeren in de beslispunten bij het statenvoorstel. Dat ging over de afboeking van de kosten van de onzekerheden in het Uithoflijndossier. Wij danken de gedeputeerde nogmaals dat hij ons daarin tegemoet is gekomen.

Kortom, wat ons betreft is het van belang dat de provincie er financieel gezond voor staat. Wij zijn blij dat wij een streep kunnen zetten onder een periode die getekend is door het Uithoflijndossier.

De VOORZITTER: Mevrouw Groen heeft een interruptie.

Mevrouw GROEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! De verbinding van de heer Janssen viel weg toen hij zijn conclusie gaf. Deze hoor ik nog graag.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Wij danken de gedeputeerde voor het aanpassen van het statenvoorstel op het onderdeel voor wat betreft de afboeking van de onzekerheid van het Uithoflijndossier. Onze conclusie is dat de provincie er financieel gezond voor staat. Ten tweede zijn blij dat wij een periode kunnen afsluiten die getekend is door het Uithoflijndossier. Wat mij betreft vergaderen wij snel weer fysiek, maar dat is een andere discussie.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Boelhouver.

Mevrouw BOELHOUWER (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! U begrijpt dat ik geen oordeel zal uitspreken over de jaarrekening. Daarvoor schuif ik het woord graag door naar mevrouw Groen. Wel ga ik iets zeggen over de FAC. Vanavond om 18.30 uur sloot de laatste vergadering van de FAC. Ik heb geconstateerd dat de FAC sinds het begin 26 keer bijeen is gekomen, waarvan maar liefst 14 keer in 2020. De eerste echte FAC-vergadering vond plaats op 26 maart 2018. Dat was nadat op 23 maart 2018 de gevolgen van de vertraging van de jaarrekening 2017 duidelijk werden. Bij de eerste FAC waren vijf mensen uit dit gezelschap aanwezig: mevrouw Krijgsman, mevrouw d'Hondt, mevrouw De Haan en de heren De Brey en Van Essen. Sinds die tijd zijn in talloze vergadering veel woorden gewisseld en zijn daar veel uren aan besteed. De meest memorabele avond was die van 13 december 2018, waar ons allen de schellen van de ogen vielen en wij zagen hoe het ervoor stond. Dat drong toen in de volle breedte tot ons door. Dat hele proces komt tot een soort afronding.

Ik bedank alle leden van de FAC voor hun ontzettende doorzettingsvermogen en inspanning. Uiteraard dank aan de gedeputeerden, de organisatie enzovoorts. Collega's, vergeet niet dat u hier zelf aan ten grondslag heeft gelegen.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Groen.

Mevrouw GROEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! "Al het oude was eens nieuw en al het nieuwe zal eens oud zijn. Het alleroudst is het heden, want er is nooit iets anders geweest dan het heden. Niemand heeft ooit in het verleden geleefd en in de toekomst leeft ook niemand." Tien maanden geleden mocht ik mijn maidenspeech stukslaan op de jaarrekening 2017: een dossier met de omvang van het boek waaruit dit citaat komt. In het heden, vandaag, ligt er wederom een vergelijkbare pak papier, maar met die kanttekening dat wij twee jaarrekeningen bespreken.

Mijn constatering is dat de organisatie, de gedeputeerde en de Staten langzaam enige grip lijken te krijgen op het dossier financiën en control. De erfenis die de Statenleden in hun schoot geworpen kregen vorig jaar in maart, bleek te bestaan uit een vervallen huis met vermolmdde vloeren en ontbrekende trap treden. Of in sommige gevallen in zijn geheel ontbrekende trappen. Inmiddels ligt er een programma voor de versterking van de financiële functie.

Wij hadden de kans om in dit intensieve proces een plezierige relatie op te bouwen met onze nieuwe accountant en wij hebben de gedeputeerde de laatste paar vergaderingen van de FAC over dit dossier horen zeggen dat hij niks meer te horen kreeg van de accountant. Volgens mij leven wij in een heden waar wij met smart naar uitkeken en die ons met enige wankel vertrouwen naar de toekomst doet kijken.

Het versneld afschrijven van de onzekerheden van de Uithoflijn in 2018 kan gezien het resultaat onze uitdrukkelijke goedkeuring en instemming dragen. Wij moeten op enig moment constateren dat wij hier niet meer zekerheid krijgen dan wij hebben. Het afschrijven van deze onzekerheid past bovendien volledig in de termijn van de vorige coalitie in plaats van deze nieuwe samenwerking qua werk en geld.

Dan de toekomst. Waar gaan wij naartoe? Ik stelde de vraag aan de accountant: wat is het belangrijkste wat wij moeten doen uit de vele aanbevelingen die gaandeweg zijn opgetekend en consistent zijn? Dat was niet een punt. De structuur en de opbouw van de administratie en de jaarrekeningen en de regie die de provincie zelf moet nemen, is een van de belangrijkste elementen die wij moeten oppakken. Daarnaast benoemt de accountant de kennis van de mensen en het interne informatiesysteem. Aan de gedeputeerde vraag ik: komt dat overeen met uw beeld? Zit dit naar zijn mening voldoende geprioriteerd in het programma versterking financiële functie?

Ten slotte concreet over de jaarrekeningen. GroenLinks is verbaasd over onderbestedingen in met name 2019. Het is fijn dat het resultaat in geld positief is. Zeker, omdat wij geen grip en geen goed beeld hadden van de financiën op dat moment. Daarnaast dealen wij met een epidemie. Echter, GroenLinks is negatief verrast door het uitblijven van de resultaten op het gebied van de natuur. De resultaten liggen tientallen procenten onder de voorgenomen uitkomsten. Gedeputeerde, kunt u ons toezeggen dat u er alles aan zult doen om te zorgen dat er creatiever wordt gezocht hoe wij onze natuur creëren en koesteren zoals dat noodzakelijk is voor de schoonheid, rust en leefbaarheid in onze provincie? GroenLinks zal het voorliggende statenvoorstel aannemen. De keuzes die het college heeft gemaakt kunnen onze goedkeuring wegdragen.

Tot slot hetgeen waarvan verwacht werd dat ik daarmee zou beginnen, namelijk onze complimenten. Ik eindig hiermee, wat niet wil zeggen dat ik daar verder enige afbreuk aan wil doen. Onze complimenten aan het team van de accountant en onze accountant. Onze complimenten aan de gedeputeerde. Onze complimenten aan mijn mede-Statensleden, vooral mijn mede-FAC-genoten. Niet op de laatste plaats mijn complimenten aan de organisatie. Dank voor jullie inzet, de tijd en het werk. Het is een onzalige klus geweest en jullie hebben deze geklaard.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Weijers.

De heer WEIJERS (FvD): Mijnheer de voorzitter! Vandaag blikken wij middels de jaarverslagen in een groot debat terug op de jaren 2018 en 2019; de tweede helft van het vorige college en de vorige Provinciale Staten. Vooral in de financiële rapportage is het nodige scheef gegaan.

De VOORZITTER: De heer Janssen heeft een interruptie.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Mijn interruptie was bedoeld door mevrouw Groen. Zij is echter niet meer aan het woord.

De VOORZITTER: Als de heer Weijers het niet erg vindt, dan geef ik u wel de gelegenheid om uw vraag aan mevrouw Groen te stellen.

De heer WEIJERS (FvD): Mijnheer de voorzitter! De heer Weijers vindt dat niet erg.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Janssen voor een interruptie op mevrouw Groen.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Mevrouw Groen zegt dat wij iets afboeken dat bij het vorige college hoort. Hoe beoordeelt zij hoe voorgaande colleges en coalities de financiële positie van de provincie hebben achtergelaten?

Mevrouw GROEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! GroenLinks is daar niet blij mee. Voor zover wij daar enigszins verantwoordelijk voor zijn, zijn wij daar niet trots op. Wij zijn blij dat dit college de verantwoordelijkheid neemt om dat recht te zetten. Daarvoor hebben wij een goed college gevonden en een fantastische gedeputeerde aangesteld.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! U zegt dat de positie niet goed is, maar er staan honderden miljoenen euro's op de bankrekening waarmee u mooi weer aan het spelen bent. Het verbaast mij dat u zegt dat u daarover niet zo tevreden bent.

Mevrouw GROEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! GroenLinks is blij dat er geld is om de plannen van dit college te realiseren. Echter, het is terecht om te wijzen op de verschillende miljoenen euro's voor de accountantscontrole van dit jaar en vorig jaar om de financiële situatie op orde te maken en te wijzen naar de tonnen en miljoenen euro's voor het versterken en verbeteren van de financiële positie. Dit college is bereid om daarop de nadruk te leggen en uit te zoeken.

De VOORZITTER: De heer Weijers kan zijn betoog vervolgen.

De heer WEIJERS (FvD): Mijnheer de voorzitter! Vandaag blikken wij middels de jaarverslagen in een groot debat terug op de jaren 2018 en 2019; de tweede helft van het vorige college en de vorige Provinciale Staten. Vooral in de financiële rapportage is het nodige scheef gegaan. Dat ligt niet aan de werkvloer, maar vooral aan het verkleinen daarvan. Zo zie je maar weer dat het wegbezuinigen van uitvoerende ambtenaren niet automatisch tot efficiency leidt. Wij moeten een punt zetten achter de soap van de publieke sector de laatste tien jaar, vooral de afdeling werkbijen. De huidige Staten met meer dan 50% nieuwe leden en het huidige college met 100% nieuwe leden zitten nog steeds opgescheept met deze erfenis.

Ik voel mee met de gedeputeerde Strijk en zijn mensen die de ondankbare taak hebben gehad om de plooiën glad te strijken van de was die voor hem bij de strijkplank is achtergelaten. Laat ik vanuit mijn fractie deze gedeputeerde een hart onder de riem steken. Wij hebben de indruk dat de heer Strijk zijn last moedig met zich meestort en dat hij er zich vakbekwaam doorheen slaat. Mijn fractie is nooit scheutig met bestuurlijke complimenten, hoewel het deze week meevalt. Dat moment gaan wij toch meemaken in de richting van deze gedeputeerde.

Ik beperk mij tot twee algemene constatering. Het eerste betreft de volgbaarheid van het beleid. In het vorige debat hebben wij aangedrongen op een verkorte leesbare versie van dit soort documenten. Helaas ontvingen wij de 700 pagina's tellende provinciale Dikke Van Dale waar wel alles in staat. Ik snap dat de druk hoog is om niks te vergeten, maar daarmee verbetert de rol van beleidscontroleur van de Staten niet. Voor onze fractie voldoen dit soort stukken als wij politiek een goed beeld kunnen

vormen van hetgeen in het coalitieakkoord of beleidsakkoord is gepretendeerd. Als het FvD bestuurlijk zou meedoen, dan zouden wij dat willen monitoren en als wij in de oppositie zitten eveneens.

Het jaarverslag 2020 is de eerste waar de FvD-fractie wat meer mee heeft. Wat ons betreft kan er nog steeds een omvangrijk moederdocument worden gemaakt, maar stel voortaan een verkorte versie op door per programma de doelen, de indicatoren en de streefwaarde aan te geven conform de motie die op 8 juli jl. unaniem is aangenomen. Bij de streefwaarde moet de voortgang op weg naar 2023 worden weergegeven in procenten. Dat geeft een prima beeld voor alle 49 Statenleden van de beleidsvoortgang in het afgesproken beleidsakkoord na de provinciale verkiezingen. Een dergelijk volgbaar mechanisme matigt de neiging tot te hoge ambities en de ieder jaar weer terugkerende onderbesteding. Vindt de gedeputeerde het met ons een goed idee om een norm voor een maximale onderbesteding te hanteren? Wij zien liever dat een beperkter aantal zaken goed worden uitgevoerd dan dat wij in de fuik zwemmen van het tegen elkaar opbieden door middel van veel te veel pretenties, vaak in beleidsonderwerpen waarover de provincie niet gaat.

Wij merken dat veel bestuurders huiverig zijn om tijdig en scherper hun beleid toonbaar en volgbaar te formuleren. Huiverig om verantwoordelijk te worden gehouden voor iets dat doorkruist kan worden door plotselinge omstandigheden die hen overkomen. Dat is precies wat er volgens het FvD zou moeten veranderen. Wij zullen nooit bestuurders een pootje lichten vanwege onvoorziene zaken. Wel vanwege vrijblijvendheid, want dat ondergraaft de controletaak van het parlement.

De tweede constatering betreft de afronding en het goedkeuren van de accountantsverklaring. Het lijkt erop alsof deze klus pas afgerond is als alle uitgaven volledig geklaard kunnen worden. Wij naderen wel het punt dat wij moeten afhameren, ook als er losse eindjes blijven. Er gaat te veel tijd van GS en PS in zitten op deze manier. Alle beleidsdoelen die in deze jaarrekeningen geëvalueerd worden, dateren van voor de klimaatcrisis, de stikstofcrisis en de coronacrisis. Crises die wat het FvD betreft niet echt bestaan, maar dat geldt wel voor de sociaal-economische ontwrichting die hiermee wordt opgewekt. Dit is wel te meten. Dit raakt stevig aan het bestaan van onze bedrijven en inwoners. Daarin moet alle politieke energie gaan zitten. De komende twee jaren worden veel turbulenter dan de afgelopen twee jaren. Laten wij de juiste prioriteiten stellen en beide jaarrekeningen de aandacht geven die zij verdienen. Uit het verslag van de FAC heb ik begrepen dat wij dat punt genaderd zijn.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Wijntjes.

De heer WIJNTJES (CDA): Mijnheer de voorzitter! Allereerst willen wij iedereen bedanken die een bijdrage heeft geleverd aan het mogelijk maken dat wij de jaarrekeningen 2018 en 2019 kunnen behandelen. De mensen van financiën, de concerncontroller en de accountant verdienen een extra compliment. Er is volop meegedacht om het proces te versnellen. Het was heel inspannend, maar wij hebben het uiteindelijk toch gehaald. De kwaliteit van het accountantsverslag is belangrijk voor ons, want de accountant is de deskundige die ons moet helpen het werk van de kascommissie van de provincie te doen. Dat is voor iedereen een heel intensief proces. Twee jaarrekeningen en twee goedkeurende controleverklaringen liggen voor aan de Staten. Dat is heel goed nieuws. Wij kunnen vanavond twee jaarrekeningen vaststellen en opsturen naar Binnenlandse Zaken en publiceren voor onze burgers. De heer Janssen zei dat dit bijzondere jaarrekeningen zijn. In mijn werkende periode heb ik ongeveer zestien van dit soort jaarrekeningen heb meegemaakt. Het was mij niet helemaal onbekend. In het Statenbesluit ontbreekt het gegeven dat wij dit besluit nemen, mede omdat de controleverklaring beschikbaar is. In de Provinciewet staat echter dat wij dat besluit nemen met de verslagen van de deskundige. Het is handig als dit wordt toegevoegd aan het besluit, want dat complimenteert het.

De inloop van de achterstand was buitengewoon belangrijk vanwege een aantal beleidsredenen. Op de eerste plaats beïnvloeden de achterstanden het politieke proces op een buitengewoon negatieve wijze. Wij hebben dit meegemaakt bij het opstellen van de begroting. Wij kunnen nog niet eens rekening houden met actuele standen van bijvoorbeeld het vermogen. Het proces van het opmaken van de begroting wordt daardoor gehinderd. Dat is een manco in het begrotingsproces.

Ten tweede is de provincie op verschillende aspecten toezichthouder. Een aspect daarvan is het financiële toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Een toezichthouder die structureel zijn eigen zaakjes niet op orde heeft, is per definitie ongeloofwaardig. Daarnaast is er een aantal dossiers, zoals de Uithoflijn, die in het verleden het beeld van de provincie in sterke mate negatief heeft beïnvloed. Kortom, het inlopen van achterstanden en het verbeteren van het financiële beleid is absoluut nodig in onze provincie. Het CDA zegt niet dat wij dit in de vorige periode geweldig gedaan hebben. Integendeel. Wij hadden dat eerder moeten inzien. Gelukkig is er sinds een jaar of drie stevig ingezet op de verbetering van het financieel beleid. Die verantwoordelijkheid hadden wij, want wij zaten in het provinciebestuur.

Wanneer de kwaliteit op orde is, dan hebben de Staten hun handen vrij om zich volledig in te zetten op andere aspecten van het beleid. Dat is hoogst noodzakelijk. Denk daarbij aan de stikstofproblematiek, de (onverstaanbaar) en de Omgevingswet. Dit zijn onderwerpen die buitengewoon belangrijk zijn.

In de commissie BEM hebben wij uitvoerig over de jaarrekeningen 2018 en 2019 gesproken. Dit was een vergadering waarin GS is ingegaan op vragen van de verschillende fracties. Het aantal vragen was aanzienlijk en GS heeft in zijn volledige samenstelling geantwoord op deze vragen. Dit geeft aan dat zowel PS als GS dit onderwerp heel serieus nemen.

Beide rekeningen getuigen van een fors aantal kleine wijzingen die vaak te maken hebben met de snelheid waarmee dit proces moest worden uitgevoerd. Met de accountant hebben wij diepgaand gesproken over de bevindingen en adviezen. Het is goed dat GS alle belangrijke punten heeft overgenomen. Het was wel een gesprek met een handicap, omdat wij alleen konden spreken over de conceptstukken. Wij delen de conclusies van de accountant en hoe GS hierover denkt. Hetzelfde geldt voor de accountantsverklaring. Dat betekent dat de Staten de jaarrekeningen kunnen vaststellen, gegeven het gestelde in de Provinciewet.

In de discussie moeten wij niet alleen terugblikken, maar ook vooruitkijken. Het is leuk om in de jaarrekening de zaken te vinden die dat waard zijn. In de discussie over de jaarrekening is een aantal thema's aan de orde gesteld waarmee de Staten aan de slag kunnen. Op de eerste plaats is dat de bedrijfsvoering van de provincie. Dat is een breed speelveld. Een van de oorzaken van de tekortkomingen in de jaarrekening is de wijze waarop de provincie het financieel beheer had geregeld. Er is al gezegd dat de afdeling financiën ontmanteld is, maar volgens mij is er iets anders aan de hand. De bevoegdheden zijn gedecentraliseerd. Dat had niet gemoeten, want daarmee vraag je om zoektochten door accountants en andere mensen. In september gaan wij kijken hoe wij dat kunnen oplossen. De werkwijze van de verwerking van subsidies is een lastig vraagstuk en daar moeten wij naar kijken. Nog belangrijker zijn het nut en de noodzaak van bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves hadden in het verleden het karakter van een renteniersachtige begroting. Onze vraag is of dit nodig is. Zijn bestemmingsreserves onvermijdelijk? Wat zijn de gevolgen voor de politieke sturing als wij zoveel mogelijk streven naar eenduidige aanpak? Dit onderwerp borduurt voort op het ingezette beleid.

Uit het onderzoek kwam tevens naar voren dat investeringskredieten niet getoetst worden door de accountant op de zogenaamde 'cost to complete'. Het is de vraag wie dat wel toetst. Wij zouden het krediet Maarsbergen aan een onderzoek kunnen onderwerpen en er ligt een oud bewind om vorm en inhoud te geven aan de Utrechtse begrotingssystematiek. Dat zou mooi samen kunnen gaan met het antwoord op de vraag wie de 'cost to complete' bij kredieten toetst. Wij doen dit tevens bij de grondexploitatie en dat is ook een vorm van een krediet.

Wij waarderen het dat in 2021 nagedacht wordt over de wijze waarop wij het trambedrijf georganiseerd hebben. Dit is een belangrijk onderwerp, omdat het van belang is hoe investeringen in de toekomst te hanteren zijn. Het is verstandig om dit bij de kop te pakken als dit kan en hiervoor tijd is. Wij zullen hiermee onze handen vol hebben, maar het CDA is van mening dat wij deze kansen niet moeten laten liggen.

Het doel is om in gezamenlijkheid tot een goede policy te komen. Dat is goed voor de politiek, voor de provincie en de burgers van onze provincie. Wij gaan ervan uit dat wij volgend jaar op tijd zijn en het

proces goed inrichten. In ieder geval met minder stoom en kokende olie. Het CDA is verheugd dat wij de inhaalslag hebben gemaakt. Het was een dubbeltje op zijn kant en wij blijven onder de indruk van het vele werk dat is verricht. Wij zijn heel benieuwd of de minister van Binnenlandse Zaken op korte termijn de bevoorschotting van het provinciefonds completeert.

Onze slotconclusie luidt: er is nog veel te doen, maar met dit college komen wij een heel eind, zeker met gedeputeerde Strijk.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Dercksen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Een belangrijk deel van de briljante bijdrage van de heer Wijntjes heb ik kunnen volgen en een ander deel niet. Ik hoop dat dit de laatste keer is dat wij op deze manier vergaderen.

De jaarrekening is voor de PVV-fractie politiek gezien niet zo interessant. Het is een vastlegging van de financiën waarbij wij meestal vaststellen dat er sprake is van onderbesteding en waarbij wij tevens een beeld krijgen van de reserve- en vermogenspositie. Onderbesteding vinden wij niet zo erg; linkse hobby's kunnen wij prima missen.

Wij zijn blij met de volgende zin in de jaarstukken: "Ons huidige energiesysteem veroorzaakt steeds meer maatschappelijke problemen." Dat klinkt mij als muziek in de oren. Dat is een understatement. Ik hoop dat wij snel een einde maken aan biomassa, subsidiemolens en gifpanelen.

Hoewel wij veredelde toeschouwers zijn bij het proces van de jaarrekening, zijn wij ervan overtuigd dat er heel hard gewerkt is in het provinciehuis en bij het opleveren van de jaarrekening en het opbouwen van de financiële afdeling. Ik associeer hard werken in de regel met mensen die dag en nacht voor ons klaar staan, zoals de politie, de zorg of mensen die om 6.00 uur opstaan om naar de haven te gaan of op een steiger klimmen. Wij hebben grote waardering voor de inspanningen die zijn verricht binnen en buiten het provinciehuis. Een speciaal compliment voor de gedeputeerde. Dit lijkt mij een memorabel moment in mijn politieke carrière. 'The proof of the pudding is in the eating'. Wij zullen de vinger aan de pols houden, ook in de FAC met de accountant.

Het is een verademing om de gedeputeerde openhartig te horen spreken over de problemen die hij aantrof. Het was een rommeltje. De gedeputeerde wordt vast af en toe badend in het zweet wakker als hij terugdenkt aan het telefoontje van de heer De Droog met de vraag of hij de financiën bij ons wil komen doen. Wij doen er goed aan om de heer Strijk deze vergadering aan te spreken met gedupeerde in plaats van gedeputeerde. Wij wensen hem, de mensen in het provinciehuis en de mensen bij de accountant een buitengewoon zonnige en rustige vakantie. In de FAC zullen wij de verbeteringen binnen de organisatie volgen met de interesse die alle leden van de FAC daarin hebben.

Hoewel de jaarrekeningen voor ons politiek minder interessant zijn, is de aanleiding van deze ellende dat natuurlijk wel. Ik ben blij dat gisteren eindelijk een vergelijk is gekomen met de manager-bedrijfsvoering van de Uithoflijn. Het is goed dat het met deze man is opgelost.

Dan resteert er voor de PVV-fractie een laatste hobbel in dit Uithoflijndossier. Wij begrijpen namelijk niet dat de belangenverstrengeelaar nog steeds in dienst is van de provincie Utrecht en betaald wordt door de belastingbetaler. Hoe kan dat? Wat voor beeld geeft dat naar de samenleving? Wat gaat dit college daaraan doen? Je kunt niet volhouden dat de traminfrastructuur soepel loopt door zijn aanwezigheid. Als je schoon schip wilt maken, echt afscheid wilt nemen van het verleden en een open cultuur nastreeft binnen de organisatie, waarom wordt hier dan niet opgetreden? Ik ga een motie indienen en hoop dat ik deze na de eerste termijn weer kan intrekken.

Motie M54 (PVV): belangenverstrengeeling

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 15 en/of 16 juli 2020, ter bespreking van de jaarrekeningen 2018 en 2019;

constaterende:

- dat de vertraagde oplevering van de jaarrekening zijn oorzaak vindt in een klokkenluidersmelding;
- dat naar aanleiding van die klokkenluidersmelding de accountant belangenverstrengeling heeft vastgesteld en dat daarmee de integriteit van het Utrechtse provinciale bestuur is aangetast;
- dat het onduidelijk is gebleven waaraan € 12,2 miljoen bij het aanleggen van de Uithoflijn is uitgegeven;
- dat ondanks deze schending van de integriteit GS geen passende maatregelen genomen heeft waaruit zou moeten blijken dat hem er alles aan gelegen is om op dit punt schoon schip te maken;
- dat een beetje integer niet bestaat.

spreekt uit;

om (ook publiekelijk) maatregelen te treffen die passen bij het vaststellen van belangenverstrengeling teneinde ook aan de Utrechtse samenleving duidelijk te maken dat men dit niet tolereert.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie wordt toegevoegd aan het statensysteem en maakt deel uit van de raadslanding.

Het woord is aan de heer De Droog.

De heer DE DROOG (D66): Mijnheer de voorzitter! Een jaar kent 365 dagen. Tussen de jaarrekeningen 2016 en 2017 hebben wij bijna 900 dagen mogen wachten. Vandaag behandelen wij binnen 300 dagen alweer de tweede en derde jaarrekening. Beide overigens voorzien van een loepzuivere goedkeurende controleverklaring. Ook lezen wij voor de derde keer dezelfde verbeterpunten. Dat is niet vreemd, omdat je een organisatie niet met terugwerkende kracht kunt verbeteren.

Eindelijk kunnen wij de stand opmaken. Eind 2019 staat de provincie er goed voor. Dat lijkt een goed gegeven, maar impliceert dat de provincie niet in staat bleek te zijn om te doen wat het beoogde te doen. Wie de grip op het stuur verliest, moet vaart verminderen. Wij hopen dat de provincie vanaf nu, met het stuur in handen, weer op snelheid kan komen.

Ons rest op dit moment weinig meer dan onze lof uitspreken. Lof voor de extreme inzet van de ambtelijke organisatie in het afgelopen jaar. Lof voor de accountant die halverwege bereid was in te stappen en zich tot het maximale heeft ingespannen om tijdig en met het oog op kwaliteit het op te leveren bij het ministerie. Lof voor de gedeputeerde die zich keer op keer vol openstelt voor verbetering en resultaat. Lof voor Provinciale Staten voor de gezamenlijke steun die wij de ambtelijke organisatie, GS en de accountant hebben gegeven om dit moment te bereiken.

Bijna had ik een motie ingediend. Een motie van vertrouwen waarbij ik zou constateren dat wij langer moeten wachten tot wij weer bij waren met de financiële verantwoordingen. Waarin ik zou overwegen dat er een enorme inspanning is geleverd en waarin ik ons zou oproepen om na de vaststelling van de jaarrekening alle camera's en microfoons aan te zetten en het team een groot applaus te geven. Ik zal deze motie in vol vertrouwen aanhouden.

Er ligt nog altijd een stevige opgave. Het accountantsverslag geeft nog veel aanknopingspunten. Ook het organisatieverbetertraject en de versterking van de financiële functie zijn nog volop in beweging. Het grote verschil is dat wij de focus van het verleden naar de toekomst kunnen leggen. Dat is waarop D66-leden hun ogen graag richten. Er is genoeg te doen voor het klimaat, de gezondheid, de natuur en een sterke, innovatieve en circulaire economie. Kortom, handen stevig aan het stuur en gas geven. Ik heb een vraag. Beste gedeputeerde, hoe stevig voelt uw grip na vandaag?

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Keller.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de voorzitter! De PvdD-fractie is blij dat de jaarstukken met goedkeuring van de accountant ter besluitvorming voorliggen. Onze complimenten voor alle betrokkenen die ervoor gezorgd hebben dat wij vanavond over de jaarrekeningen kunnen spreken. Lof voor de openheid over de stand van zaken. Wat een verschil met een aantal jaren geleden toen wij op de vergadering voor het kersteceres rond 0.00 uur te horen kregen dat de accountantsverklaring niet kwam. De sfeer die er toen heerste was om te snijden en de aanloop daar naartoe was zeer onplezierig. Alle lof voor hoe het nu gegaan is binnen de FAC in samenwerking met de accountant en de openheid van de gedeputeerde.

Wij dachten dat de PvdD-fractie deadline-werkers zijn, met het aanleveren van zaken om 8.59 uur op maandagochtend. Echter, de gedeputeerde en de accountant kunnen er ook wat van.

In 2018 bevonden wij ons in een andere statenperiode die wij hiermee eindelijk kunnen afsluiten. 2019 lijkt inmiddels alweer ver achter ons te liggen. Het is de vraag welke invloed corona gaat hebben op onze huidige en toekomstige financiële positie. Wij zullen vooral aan de slag moeten met de klimaat- en biodiversiteitscrisis. Het baart ons zorgen dat de afgelopen jaren sommige doelstellingen op het gebied van natuur niet gehaald zijn, zoals het jaarlijks realiseren van 125 hectare nieuwe natuur en onderbestedingen bij met name biodiversiteit en natuurbeheer. De gedeputeerde heeft ons tijdens de commissievergadering beterschap beloofd. Onder andere de groene contour, ontwikkelingen van het Natuurnetwerk, Groen Groeit Mee en NKW zijn voor dit jaar nog geagendeerd. Dan zullen wij hierop terugkomen, zoals van ons te verwachten is.

Dat biodiversiteit niet alleen noodzaak is voor de natuur, maar tevens voor de economie en onze financiële gezondheid, bleek onlangs uit het onderzoek van het Planbureau voor de Leefomgeving en De Nederlandse Bank. Biodiversiteitsverlies is een oorzaak van financiële risico's. Laten wij dat risico niet meer nemen. De PvdD zal voor het statenvoorstel stemmen.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Lejeune.

Mevrouw LEJEUNE (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Al een aantal jaren is de provinciale jaarrekening een onderwerp waarvan het zweet ons uitbreekt. Denken wij aan de jaarrekening, dan denken wij vooral aan vertraging, onzekerheden en het dichtdraaien van de geldkraan door BZK. Het gedoe begon toen bij de Uithoflijn in 2017 zaken aan het licht kwamen die ertoe leidden dat de jaarrekening van 2017 anderhalf jaar later dan gepland werd vastgesteld. Daarna moesten wij een achterstand wegwerken en met stoom en kokend water aan de slag met de jaarrekeningen 2018 en 2019. De stip op de horizon was 15 juli 2020: gisteren. Net op tijd voor de jaarrekening van 2019 en een jaar te laat voor de jaarrekening van 2018. Er volgde een wisseling van de accountant. Er werden veel vragen gesteld en er waren veel overleggen. Het heeft bloed, zweet en tranen gekost bij zowel ambtenaren, het team van PwC als de gedeputeerde. BZK moest gebeld worden om de deadline met een dag te verlengen.

De goedkeurende verklaring liet lang op zich wachten. Tot vandaag aan het eind van de middag de witte rook opsteeg. Het was een onvervalste 'cliffhanger'. De bevindingen en de adviezen van de accountant zijn in lijn met de eerder uitgebrachte 'boardletter' en 'managementletter' 2018 en 2019. Voor de PvdA laten die bevindingen geen verrassingen zien. Er is al zoveel over gesproken dat ik in herhaling zou vallen als ik daar verder inhoudelijk op in zou gaan. Wij kunnen concluderen dat de provincie er goed voor staat en dat de weg open is voor een normaal traject voor de jaarrekening 2020. De PvdA kan van harte instemmen met de beide jaarrekeningen.

De PvdA heeft een opmerking naar aanleiding van de statenbrief. Het nieuwe college en management stimuleren naar de mening van de accountant een open houding in de organisatie. Blijkbaar was deze er in het verleden niet of onvoldoende. Blijf daar vooral aan werken.

Het is gelukt om vandaag de verklaringen en de verslagen van de accountant afgerond te hebben. Dat is een groot compliment aan iedereen die hard heeft gewerkt om dit voor elkaar te krijgen. Onze complimenten aan de accountant en zijn team. Dank voor de plezierige samenwerking. Wij realiseren ons dat wij in de afgelopen tijd veel van onze organisatie gevraagd hebben. Tegen die medewerkers zeg ik: bedankt voor jullie inzet. Sorry dat wij jullie overvraagd hebben. Wij beloven beterschap en hopen echt dat dit nooit meer gebeurt.

Onze complimenten aan gedeputeerde Strijk. Hij was de motor achter drie jaarrekeningen in tien maanden tijd. Hij bleef altijd positief en oplossingsgericht. Hij straalde vertrouwen uit dat het ging lukken om de inhaalslag te maken. Ook op momenten dat anderen daarvan niet overtuigd waren. In de termen van de gedeputeerde: en nu vooruit. De PvdA heeft geen behoefte om achterom te blijven kijken. Wij sluiten de deur van 2018 en 2019 en kijken vol vertrouwen naar de toekomst.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Eggermont.

De heer EGGERMONT (SP): Mijnheer de voorzitter! Het is erg positief dat de gedeputeerde een volstrekt nieuwe manier heeft gevonden om het publiek in de bespreking van de verantwoording te betrekken. Al was het alleen al doordat ik de laatste stukken vanmiddag in het loket moest lezen. Dat is vriendelijk gezegd, maar geeft wel aan onder welke omstandigheden wij tot deze bespreking komen. Wij moeten dit de volgende jaren in een rustiger tempo doen, zodat wij de discussie beter kunnen voeren.

Het is ons opgevallen dat er veel onderbestedingen waren. Dat heeft ermee te maken dat wij niet wisten wat wij allemaal konden en dat er een aantal structuurwijzigingen plaatsvond. Daarom is het extra goed dat wij tot de vaststelling van de jaarstukken kunnen komen.

Een ding blijft staan voor de SP. Wij snappen de boekhoudkundige oplossing van de onzekerheden van € 12.200.000 in 2017. Wij ondersteunen de keuze dat dit is genomen, maar het voelt alsof er € 7.500.000 heen er weer wordt geschoven. Vooral omdat wij weten dat dezelfde onzekerheid niet in de jaarstukken van de gemeente naar voren is gekomen. Daarvan houden wij een vreemd gevoel. Het is goed dat er verschillende errata zijn naar aanleiding van de vragen uit de Staten. Hopelijk gaan wij het volgend jaar nog veel beter doen.

Ik sluit mij aan bij alle dankzeggingen die voor de organisatie gegeven zijn.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Van Oort.

De heer VAN OORT (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Laat ik beginnen met het uitspreken van de opluchting van de ChristenUnie dat wij vandaag de jaarstukken van 2018 en 2019 kunnen vaststellen. Wat zaten wij in een crisis toen wij aan deze statenperiode begonnen en wat is er hard gewerkt om de boel op te ruimen. Hard gewerkt door de betrokken ambtenaren, de accountant en het college. Voor die inzet is de ChristenUnie dankbaar. Wat was het tot het laatste moment ongelooflijk spannend of de deadline van vandaag gehaald zou worden.

Liever zou ik mooie dingen zeggen over de zaken die de afgelopen periode zijn bereikt of juist commentaar geven op de zaken die misgingen. Voor de ChristenUnie voelt het echter als mosterd na de maaltijd, zeker betreffende de jaarrekening 2018. De jaarrekening 2019 is strikt genomen net op tijd en mag ingediend worden zonder consequenties.

De ChristenUnie vindt het belangrijker om stil te staan bij het proces. Ondanks de dankbaarheid aan degene die zich zo hebben ingespannen en de verzuchting dat de deadline van vandaag gehaald is, zijn wij niet gerust dat alles voor elkaar is. Dat kan bijna niet in het ruime jaar sinds de laatste verkiezingen. De p&c-cyclus wordt vaak als een financiële aangelegenheid gezien, maar een begroting en verantwoording kennen veel meer dan financiën. In de ogen van de ChristenUnie is het gekozen beleid de basis van de planning en control en vormen de financiële middelen slechts de randvoorwaarden waarbinnen de keuzes gemaakt moeten worden. De p&c-cyclus staat aan de basis van de kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende rol van Provinciale Staten. Rollen die wij alle drie niet zonder goede en betrouwbare stukken en informatie kunnen uitvoeren. In de kern gaat het erom dat de overheid zich dienstbaar aan de maatschappij en haar behoefte opstelt, de mensen de vrijheid biedt hun leven naar hun aard en geloof in te richten en dat het beleid zich richt op duurzaamheid. Duurzaamheid in de ecologische zin zoals het woord tegenwoordig wordt gebruikt en duurzaamheid in de zin dat het beleid lang houdbaar kan zijn.

De kernbegrippen dienstbaar, vrijheid en duurzaamheid zijn belangrijk voor de interne organisatie van de provincie. Dit zijn woorden die wederkerig zijn. Verschillende geledingen moeten dienstbaar aan elkaar zijn. Het is mooi dat het college en de ambtelijke organisatie dienstbaar zijn aan Provinciale Staten. Omgekeerd moeten de Staten het college en de organisatie bedienen met middelen om de gestelde vragen uit te voeren. De Staten mogen niet alleen van het college en de ambtelijke organisatie verlangen dat zij bediend worden. Zij moeten het college en de organisatie met middelen en vertrouwen in staat stellen om te doen wat zij moeten doen. Het college en de ambtelijke organisatie moeten het vertrouwen voelen om vroegtijdig te rapporteren als het fout gaat. Het liefst via de normale lijn. Echter, als mensen zich niet gehoord voelen, kan dit rechtstreeks naar Provinciale Staten. Die dienstbaarheid aan elkaar en het vertrouwen van mensen in elkaar zou duurzaam moeten zijn.

Wij lezen in het accountantsverslag dat het college hard werkt om die doelen te bereiken. Daartoe hoeven wij geen motie in te dienen. Het streven naar verbetering zien wij bijvoorbeeld terug in de pogingen om een doelenboom te bouwen. Het proces daartoe loopt. De boom is vastgesteld en over de bijbehorende indicatoren gaan wij spreken. Daarmee wordt de heer Weijers op zijn wenken bediend. De ChristenUnie heeft de indruk dat de ambtelijke organisatie, het college en Provinciale Staten elkaar hierin in balans houden. Dat is goed en bemoedigend. Zo hopen wij dat er langzaam maar zeker een stevige organisatie gebouwd wordt. Natuurlijk zien wij het liefst dat dit morgen af is, maar zo zit de wereld niet in elkaar. Dat duurt helaas veel langer. In dat proces zien wij ernaar uit om met de ambtelijke organisatie en het college samen te werken en elkaar scherp te houden. Ik hoop stoïcijns als de accountant van de week was. Wij doen geen concessies meer aan de kwaliteit. Alleen dan kunnen wij met elkaar vrijmoedig en duurzaam dienstbaar zijn aan de Utrechtse maatschappij.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de voorzitter! De SGP is blij dat wij vandaag de jaarrekeningen van 2018 en 2019 kunnen vaststellen. Onze absolute waardering en complimenten voor de gedeputeerde en zijn mensen en voor de accountant en zijn mensen voor het getoonde doorzettingsvermogen. Vooral de stoïcijnse blik van de accountant met de woorden: "Maar kwaliteit is alles voor mijn team." Dat vond ik prachtig.

Laatst zei de gedeputeerde: "Eigenlijk kan ik, gezien de achterstanden, geen goede gedeputeerde voor u zijn." Wij zijn heel benieuwd wat en hoe dat gaat veranderen, want wij vonden het al goed gaan in de opbouw van de organisatie. Wij kijken vol verwachting richting de toekomst en de samenwerking met deze gedeputeerde.

De aanleiding voor de verlate vaststelling hebben wij vorig jaar bij de vaststelling van de jaarrekening 2017 willen afsluiten door een motie van afkeuring. De oorzaak van de verlate vaststelling ligt echter dieper. De slechte staat van de financiële afdeling heeft door de reuring van de afgelopen jaren en de komst van de gedeputeerde financiën gelukkig de aandacht gekregen die het verdient. De stappen die hierin de afgelopen periode zijn gezet, juichen wij toe. In het verslag van de bevindingen van de accountant zagen wij zaken die wij al langer kennen uit de bevindingen van EY en het onderzoek van de commissie onder leiding van Langelaar. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde om de aanbevelingen te verwerken in het totaalpakket van verbetermaatregelen. Wij hebben er al vaker voor gepleit om het hele plaatje in beeld te houden en hiervan geen checklist van 100 actiepunten te maken. Anders missen wij de cultuuromslag die gaande is.

Dan inhoudelijk over het statenvoorstel. In de commissie hebben wij uitgebreid van gedachten gewisseld over de oorzaak van de enorme onderbesteding die naar voren komt in de jaarrekening 2019. Voor de toekomst is het goed om ambities niet tomeloos te laten vieren bij het opstellen van de begroting, maar deze af te wegen tegen de beschikbare uitvoeringscapaciteit.

Het zijn barre tijden in de provincie. De coronacrisis neigt in een grote financiële crisis te eindigen. Dat noodt ons ertoe om ongewone maatregelen te nemen. Zoals in de commissie aangekondigd, zullen wij een amendement indienen om een deel van de resultaten van de jaarrekeningen te benutten voor een nieuw steunfonds voor gemeenten. Met dit steunfonds kunnen wij de uitvoeringskracht van ge-

meenten extra gebruiken om onze doelen te behalen. Uit de jaarrekening blijkt dat wij zelf het geld niet weggezet krijgen en gemeenten hebben veel te weinig geld. Natuurlijk kunnen wij dat laatste probleem niet oplossen; daar ligt een taak voor het Rijk. Wij kunnen wel ons eigen probleem oplossen. Onze grote ambities die wij onder andere via de uitvoeringskracht van gemeenten kunnen realiseren.

De VOORZITTER: De heer Van Oort heeft een interruptie.

De heer VAN OORT (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! De heer Van den Dikkenberg houdt een sympathiek verhaal met het amendement dat hij voorstelt. Gaan wij door de manier waarop hij het voorstelt echter niet op de stoel van de rijksoverheid zitten? De gemeenten worden gefinancierd vanuit het Gemeentefonds en niet vanuit de provincie. Het is prima dat maatschappelijke doelen geholpen worden, maar dat hoeft niet in financiering aan gemeenten. Hoe denkt u daarover?

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de voorzitter! De SGP zoekt naar een manier om de sociale en fysieke doelen van de provincie te realiseren, naar zoveel mogelijk betekenis van overheidsgeld voor de belastingbetaler en om de uitvoeringskracht van gemeenten te benutten om onze doelen te behalen. Gisteren hebben wij een wijkgerichte aanpak besproken waarin 20 doelen op gemeentelijk terrein benoemd worden die tevens de doelen van de provincie kunnen zijn. Laten wij deze coronacrisis proberen te bestrijden en het MKB te helpen.

De VOORZITTER: De heer Wijntjes heeft een interruptie.

De heer WIJNTJES (CDA): Mijnheer de voorzitter! Is de heer Van den Dikkenberg het met mij eens dat deze beleidswens ten laste van de reguliere budgetten komt? Daarvoor is geen extra geld nodig. Het is een kwestie van het uitvoeren van opdrachten die wij al begroot hebben.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de voorzitter! Dat heb ik bij gemeenten gecheckt en wethouders zeggen dat een fonds wel degelijk extra kan helpen. Dit zijn budgetten die het sociale domein raken, waarvoor wij weinig budget hebben: € 100.000 voor een sociale agenda. Gisteren hebben wij gezien wat de kosten zijn in een wijk in Amersfoort om sociale doelen te realiseren. Dat raakt mensen. De coronacrisis raakt mensen in de wijken. De provincie doet daar bijna niks. Wij spreken over het versterken van de natuurgebieden. Dat is terecht. Er wordt echter keihard bezuinigd op dat wat mensen raakt. Het is oneerlijk dat de sociale ongelijkheid vergroot wordt en dat wij de ambities torenhoog houden en ieder jaar geld overhouden, terwijl wij iets kunnen betekenen voor de mensen in de wijk.

De VOORZITTER: Mevrouw Lejeune heeft een interruptie.

Mevrouw LEJEUNE (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Allereerst feliciteer ik de heer Van den Dikkenberg met zijn verjaardag. Ik ben het volledig met hem eens dat de gemeenten geld tekort komen en dat het Rijk moet bijspringen. Bent u niet heel bang dat de provincie met uw amendement zaken gaat oplossen die door het Rijk opgelost moeten worden? Daar bovenop ziet het Rijk dan dat de provincie Utrecht blijkbaar geld over heeft.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SPG): Mijnheer de voorzitter! Daar ben ik niet bang voor. Ik ben wel bang dat er kruispunten blijven liggen waar fietspaden op provinciale wegen uitkomen en de verkeersonveilige situatie in stand wordt gehouden omdat gemeenten projecten laten schieten. Wat ons betreft laten wij deze niet schieten, maar halen wij deze naar voren en zorgen wij voor een veilige infrastructuur. Daarnaast bieden wij hulp aan het MKB waar projecten uitvallen in deze coronacrisis, zodat zij wel projecten kunnen blijven maken. Daarmee kunnen de doelen en de middelen aan elkaar gekoppeld worden als wij dit niet weggezet krijgen. Wij onderschrijven volledig de inzet vanuit GS naar het Rijk. Dit neemt het absoluut niet over. Wij moeten duidelijk markeren dat de provincie geen geldschietter is voor gemeenten bij tekortkomingen in het Gemeentefonds. De gemeentelijke infrastructuur zal het de komende jaren moeilijk krijgen om ruimte te vinden, want daarop wordt hard bezuinigd. Daarmee kan de provincie fors helpen. Willen wij op deze en op sociale doelen meters ma-

ken, dan moeten wij de uitvoeringskracht van gemeenten benutten en ons geld als vliegwiel gebruiken om gemeenten de broodnodige projecten te laten uitvoeren.

Wij hopen van harte op steun van de brede meerderheid van de Staten. Zoals een wethouder zei, is dit: de daad bij het woord voegen. Dit komt rechtstreeks ten goede aan onze inwoners. Dat is waarvoor de Staten het doen.

Amendement A26 (SGP): realiseer je ambities lokaal

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 16 juli 2020;

gehoord de beraadslaging over het statenvoorstel Jaarrekening 2018 en 2019;

constaterende dat:

- *de provincie Utrecht een buitengewoon hoog rekeningresultaat over 2019 heeft;*
- *gemeenten het water aan de lippen staat;*
- *met name de kleinere gemeenten in Utrecht de middelen niet meer hebben om relevante projecten te realiseren in fysiek en sociaal domein;*

overwegende dat:

- *de provinciale ambities juist in gemeenten worden gerealiseerd;*
- *de druk op de provinciale organisatie niet overvoerd moet worden;*
- *het benutten van uitvoeringskracht bij gemeenten leidt tot een versnelling van provinciale ambities op sociaal en fysiek domein;*
- *de financiële effecten van de coronacrisis adequaat bestreden moeten worden;*

besluiten:

- *een fonds in te stellen om lokale projecten op sociaal en fysiek domein in Utrechtse gemeenten financieel te ondersteunen;*
- *voor dit fonds de volgende kaders te hanteren:*
 - *Utrechtse gemeenten kunnen een beroep op dit fonds doen om lokale projecten op sociaal en fysiek domein die bijdragen aan de provinciale doelen financieel te ondersteunen;*
 - *een bijdrage bedraagt max. 350.000 euro per project bedragen en is max. 40% van de totale benodigde financiering, waarbij de 60% inbreng van de gemeente ook in uren geleverd mag worden;*
 - *er wordt gestreefd naar een eerlijke verdeling over alle gemeenten die (een) aanvra(a)g(en) indienen;*
- *het derde besluitpunt van het voorliggend statenvoorstel voor dit doel als volgt te amenderen: "2. Het positieve saldo van de jaarrekening 2018 ad € 4,839 miljoen te storten in bovengenoemd fonds."*
- *de eerste zin van het zesde besluitpunt als volgt te wijzigen: "In stemmen met een onttrekking uit de saldireserve, totaal € 29.757.050 voor de bestemmingsvoorstellen;*
- *het zesde besluitpunt aan te vullen met: "l. Steunfonds provinciale doelen in gemeenten: € 10.161.000."*

De VOORZITTER: Het amendement is toegevoegd aan het statensysteem en maakt deel uit van de beraadslaging.

Het woord is aan mevrouw Hoek.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! 50Plus is blij dat de jaarstukken zijn geleverd met goedkeuring van de accountant voor de jaarrekeningen 2018 en 2019. Uiteraard spreekt 50Plus de complimenten uit voor de accountant, het college en in het bijzonder gedeputeerde Strijk en de ambtenaren.

Er is heel veel geschreven en gezegd. Dit is het moment en de toekomst. 50Plus heeft het vertrouwen dat het huidige positieve beeld wordt vastgehouden en verder wordt uitgebouwd. Het is mooi dat er een flink bedrag gestort kan worden in de saldireserve, te weten € 33.198.000. Dit wordt gevolgd door een hele lijst voorstellen van wat hier eventueel mee gedaan kan worden. Aan deze lijst wil 50Plus graag iets toevoegen. Daartoe dienen wij een amendement in. 50Plus hecht grote waarde aan veiligheid op fiets- en voetgangerspaden. Het stimuleren van het verplaatsen per fiets ondersteunen wij van ganser harte, maar het moet wel voor iedereen veilig zijn. Een van dit soort veiligheidsvoorzieningen is adequate verlichting. In de jaarrekening 2019 is een positief saldo behaald. 50Plus vraagt in haar amendement om een klein deel hiervan aan te wenden voor een betere verlichting op de fietspaden ten behoeve van de algemene veiligheid.

Amendement A27 (50Plus): veilige verlichting fietspaden

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 16 juli 2020, aan de orde hebbende de vaststelling van de jaarrekeningen 2018 en 2019;

constaterende dat:

er in de jaarrekening 2019 een positief saldo van 33,198 miljoen euro is behaald;

overwegende dat:

- *er behoefte is aan een veilige verlichting van de provinciale fietspaden in de provincie Utrecht;*
- *dit op een duurzame innovatieve manier kan worden vormgegeven;*
- *er technieken zijn ontwikkeld dat dit CO₂-neutraal kan plaatsvinden;*
- *deze technieken ook toepasbaar zijn in bosgebieden;*

besluiten het besluit als volgt te wijzigen:

- *33 miljoen euro te storten in de Saldireserve (Algemene Reserve);*
- *198.000 euro te storten in een nieuw te vormen bestemmingsfonds voor veilige verlichting van provinciale fietspaden in de provincie Utrecht.*

De VOORZITTER: Het amendement wordt toegevoegd aan het statensysteem en maakt deel uit van de beraadslaging.

Wij zijn gekomen aan het einde van de inbreng in de eerste termijn vanuit de Staten. Ik stel het college in de gelegenheid de door u gestelde vragen te beantwoorden. Het woord is aan de heer Strijk.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik ben heel dankbaar voor de vele complimenten die u geeft. Allereerst aan de organisatie en aan de accountant. Het is volkomen terecht dat u hen bedankt en het is heel leuk dat u mij zeer vriendelijk lof toezwaait. Dank. Die dank spreek ik ook uit naar u. Vanaf het moment dat wij op zoek gingen naar een nieuwe accountant om er toch in te slaan om voor 15 juli twee jaarrekeningen goed te keuren, heb ik het project gevoeld als iets dat wij met elkaar deden: Provinciale Staten, de organisatie en PwC. Dat eigenaarschap heb ik continu gevoeld. Ik realiseer mij dat wij daarmee elke gebruikelijke termijn hebben overschreden en continu een beroep deden op de Statenleden, de medewerkers van PwC, de provincie, de griffie en GS om flexibel om te blijven gaan met de aanlevertijden, de leestijden en de reactietijden. Ik heb het zeer gewaardeerd hoe wij dat met elkaar gedaan hebben. De dank geef ik graag aan u terug.

De heer Janssen noemde de gezonde financiële positie. Het college herkent dat en schrijft in het statenvoorstel dat er sprake moet zijn van een goede solvabiliteit bij de bestemmingsreserves. Die reserves staan daar met het doel om deze aan te wenden. Kijk daarbij altijd naar de algemene reserve van € 103.000.000. Die is goed. Ons weerstandsvermogen, gegeven de risico's, is gekwalificeerd als uitstekend. Dat zijn termen die een gerust hart geven, net als het schuldquotum. Dit zit allemaal in de groene cijfers. Dit betekent dat de financiële positie van de provincie goed is.

De tweede notie die ik heb gemaakt in de commissie en die ik hier graag herhaal, is dat je aan de cijfers ziet dat er in de afgelopen drie jaar een enorme investering heeft plaatsgevonden. De vaste activa zijn tussen eind 2016 en eind 2019 met bijna € 300.000.000 toegenomen tot meer dan een half miljard euro. Onze positie bij de schatkist is in dezelfde periode van drie jaar met ongeveer hetzelfde bedrag afgenomen. Dat is niet iets om je zorgen over te maken, want wij moeten kijken naar het weerstandsvermogen en andere factoren. Het is wel goed om in deze cijfers te zien dat de provincie fors geïnvesteerd heeft en dat in de komende jaren zal doen. Wij zien wat dit zal betekenen voor de liquiditeit. Dat moeten wij goed bewaken in de komende periode. Deze cijfers laten een gezonde financiële positie zien.

Mevrouw Boelhouwer benadrukte hoe de FAC 14 keer bijeen is geweest. Wij zijn met een constructieve houding de problemen te lijf gegaan en hebben deze oplossingsgericht opgepakt. Normaal is een financiële auditcommissie niet de spannendste commissie, maar in deze statenperiode zijn wij frequent bijeen geweest en hebben wij boeiende gesprekken gehad. Leuk dat u uw collega's in de FAC daarvoor bedankt.

Mevrouw Groen vraagt of ik het beeld van de accountant over het drieluik deel. De accountant heeft veel aanbevelingen gegeven en groepeerde deze in drie categorieën. Deze herken ik. Wij hebben behoefte aan meer mensen in het team en wij moeten werken aan de opleiding van deze mensen, zodat zij continu op de hoogte zijn van de laatste kennis rondom het BBV en de systemen waarmee zij werken. Daar zijn wij mee aan de slag. Ik zie dat het systeem waarmee wij werken complex en ingewikkeld is. Dat moet vervangen worden. Daar zijn wij mee bezig. Dat herken ik absoluut als punt. Als het gaat over de structuur, de planning en de organisatie en hoe wij daar meer in regie zijn, dan herken ik dat punt ook. Ik zou hieraan nog een vierde punt willen toevoegen dat te maken heeft met de mate waarin wij onze eigen processen simpeler maken en meer in overeenstemming brengen met elkaar. Dat wij ons houden aan onze processen en dat wij een cultuur hebben die andere mensen kan aanspreken. Die cultuurverandering is een punt van aandacht in onze organisatie en heb je niet zomaar veranderd. Dat vind ik belangrijk om nogmaals te herhalen. Wij hebben alle verbeteringen scherp. Wij zijn hiermee bezig en gaan deze realiseren. Het is niet volgende week opgelost. Voor sommige verbeteringen hebben wij twee tot drie jaar nodig. Cultuurveranderingsprocessen nemen een lange tijd in beslag. Sommige zaken hebben wij sneller kunnen oplossen. Volgend jaar zijn wij absoluut veel verder dan op dit moment en over twee jaar absoluut verder dan volgend jaar. De realiteit is wel dat het een verbetertraject van een aantal jaren is. Het kan alleen maar beter worden. Volgend jaar zijn wij een stuk verder dan op dit moment.

De heer Weijers vraagt of het mogelijk is om een verkorte versie van de jaarstukken te geven. Ik zou hierover graag een keer in gesprek gaan in de FAC. De zorg is dat sommigen van u vragen hebben of meer detailinformatie willen als wij u een verkorte geven. In onze samenvatting zouden wij wellicht sommige delen weglaten. Wij moeten voorkomen dat wij straks nog meer stukken hebben: een verkorte versie en een lange versie met veel vragen. Ik begrijp wel uw punt. Ik zou dit onderwerp graag adresseren in de FAC om te kijken wat er mogelijk is, in de wetenschap dat er veel verplichte bijlagen zitten in de jaarrekening.

U vroeg naar een norm voor de aanbesteding, maar daarover gaat de Staten. De informatie zit in de jaarverslagen.

De VOORZITTER: De heer Weijers heeft een interruptie.

De heer WEIJERS (FvD): Mijnheer de voorzitter! Ik heb een vraag over de verkorte versie. Dat is geen apart stuk, maar een uittreksel van het moederexemplaar. Daarvan moet u geen afstand doen, want dat moet zo compleet mogelijk zijn. Het gaat over een uittreksel dat vooral de doelen en de politieke verschillen duidelijk maakt. Daarover kunnen wij van gedachten wisselen in de FAC. Het is geen derde herschreven document, maar een uittreksel van het grote moederexemplaar.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik zou hierover graag doorpraten want ik begrijp uw punt. In de loop der tijd heb ik geleerd dat bondig zijn en samenvatten een hele opgave is. Op het moment dat je een stuk van 300 pagina's wilt terugbrengen tot een kleiner aantal pagina's, dan moeten besloten worden wat de essentie is en wat wij minder relevant vinden. Daarna moeten wij een politiek gesprek hebben waarom het college iets minder relevant vond en niet in het uittreksel heeft gezegd. Ik zie daar allerlei ingewikkelde vragen en extra werkzaamheden bij naar voren komen. Ik keur het voorstel niet direct af, maar geef aan dat daarbij een aantal complicerende vragen te beantwoorden zijn. In de FAC kunnen wij bespreken hoe wij dit op een dergelijke manier kunnen doen zodat het niet onnodig veel extra werkdruk bij de ambtenaren en het college neerlegt en het u aan de andere kant bedient in uw zoektocht om niet te verzuipen in de hoeveelheid data die u krijgt.

U vroeg naar een norm voor een maximale onderbesteding. Het FvD noemde hetzelfde punt bij de kaderbrief, namelijk dat wij realistisch begroten. Een overschrijding van het budget is feitelijk net zo kwalijk als een onderschrijding van het budget. Als dat gebeurt, dan heb je onnodig veel geld gevraagd aan je inwoners of uitgegeven aan iets anders dat je belangrijk vond. Net als bij een overschrijding, mogen de Staten bij onderschrijding kritische vragen stellen. Ik ben nooit voor het vaststellen van een norm, omdat er altijd argumenten kunnen zijn waarom dingen vertragen. Die argumenten kunnen reëel zijn en verklaren waarom het soms net over een jaargrens gaat. Een norm zegt zo snel of het rood of groen is, terwijl de argumentatie ertoe doet. In uw controle op GS kunt u goed kijken welke budgetten uiteindelijk lager zijn uitgedaan dan begroot en wat daarvoor de verklaring is. Ik vind het terecht dat u ons daarover kritisch ondervraagt, net zoals u ons kritisch zou ondervragen als wij meer zouden uitgeven. Ik ben geen voorstander van een absolute norm. Wel moeten wij dit gesprek vaker voeren.

De heer Wijntjes zegt dat hij in de besluittekst mist dat er twee stukken zijn nagekomen op het statenvoorstel van gisteren, namelijk het accountantsverslag en de reactie van het college op dat accountantsverslag. Ik heb overleg gehad met de griffie om op pagina 11 van het statenvoorstel 'het accountantsverslag' en 'de reactie van het college op het accountantsverslag' toe te voegen aan de opsomming van de bijlagen. Dat maakt de lijst met bijlagen compleet. Het is niet aan mij om dit te doen, maar u kunt dit zelf vragen via de griffie.

De VOORZITTER: De heer Wijntjes heeft een interruptie.

De heer WIJNTJES (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het lijkt mij prima.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik kan mij niet voorstellen dat iemand hier tegen een bezwaar heeft.

De VOORZITTER: Ik kijk naar de griffier. Dat kan geregeld worden. Wij zorgen dat het besluit wordt aangepast.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! De heer Wijntjes wees op onze voorbeeldfunctie als toezichthouder. Ik herken dat beeld. Zeker in gesprekken met gemeenten die soms voor vragen staan in hun eigen financiële organisatie, helpt het in de gezagsfunctie als je het goed doet. Ondanks dat ik die petten redelijk kan scheiden, is het om die reden fijn dat wij weer conform de planning lopen. Dat helpt in de gezagsrol van de provincie richting gemeenten. U zei dat wij aan de slag gaan met een aantal punten. Dat heeft te maken met de bedrijfsvoering van de provincie. Dat gaat over de drie verbetertrajecten: de financiële functie, de bedrijfsvoering en de informatieveiligheid en privacy. Per kwartaal rapporteren wij u over de voortgang van deze drie projecten.

De heer Wijntjes noemde twee punten waarvan ik heb toegezegd dat ik daar graag op terugkom in de FAC. Dat gaat over het nut en de noodzaak van de bestemmingsreserves en om dat in een breder gesprek te bespreken. Een andere toezegging gaat over de tussentijdse analyse van de voorcalculatie van kredieten; het punt dat de VVD aanhaalde. Het is terecht dat wij dat nog eens goed bespreken. Die toezegging staat en gaan wij in de komende maanden oppakken.

Ik heb begrepen dat ik de complimenten van de heer Dercksen als zeer bijzonder mag ervaren. Die steek ik in mijn zak. Ik weet echter niet of u nog vrolijk bent als ik uw motie heb besproken. U dient een motie in waarvan het college vindt dat deze overbodig is. Vorig jaar hebben wij het punt van onzekerheid uitgebreid besproken bij de jaarrekening 2017. De Staten hebben toen publiekelijk vastgesteld dat er al eerder lessen zijn getrokken uit de onzekerheden die zijn ontstaan bij de Uithoflijn. Dat heeft geleid tot een verbeterprogramma. Dat is in gang gezet. De accountant bevestigt in het accountantsverslag van vandaag deze positieve lijn. Ik pak er een paar punten uit die de accountant benoemt.

De accountant constateert dat de interne procedures rond fraude en integriteitsvoering zijn aangescherpt. Hij stelt dat het college en het management werken aan een open houding op dit punt. Het college heeft tevens een compliment gekregen voor ons eigen interne onderzoek naar het voldoen aan de aanbestedingsregels. "Een onderzoek met grote diepgang.", zei PwC. Bij de hoofdconclusie in het accountantsverslag stelt de accountant dat er uit de controle geen indicaties van fraude naar boven zijn gekomen. Dat is uw accountant. De Staten zijn de opdrachtgevers van de accountant. Vorig jaar hebben wij dit gesprek gevoerd en is hierover verantwoording afgelegd. Dit is wat de accountant zegt over de maatregelen die in gang zijn gezet en tot verbetering leiden. Daarmee is de motie overbodig.

De VOORZITTER: De heer Dercksen heeft een interruptie.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Ik twijfel er niet aan dat alle processen zijn verbeterd. Daar ben ik blij mee en ik heb er vertrouwen in. Ik heb niet gesuggereerd dat er fraude is gepleegd, maar vastgesteld dat er een belangenverstremming heeft plaatsgevonden. Naar aanleiding van dat gegeven dat is vastgesteld door de vorige accountant, zijn niet de maatregelen genomen die je mag verwachten van een organisatie in het algemeen en een overheidsorganisatie in het bijzonder. Dat is mijn verzoek in de motie. In uw reactie heb ik u niet horen spreken over belangenverstremming. Ik zal niet ingaan op de SUNIJ-lijn en de aannemer daarvan. Naar de belastingbetalers en bewoners moet je uitstralen dat belangenverstremming niet geaccepteerd wordt en dat hiervoor maatregelen worden genomen.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik herhaal het antwoord dat ik zojuist gegeven heb. Dit debat hebben wij vorig jaar gevoerd bij het vaststellen van de jaarstukken over 2017. Toen is daarover gedeeld en gewisseld wat wij toen hebben gezegd. Het college heeft niet de behoefte om een jaar later opnieuw dezelfde discussie te voeren. Toen hebben wij conclusies getrokken en vastgelegd. Er zijn maatregelen in gang gezet die erkent en herkent worden door de accountant. Voor ons is het daarmee klaar. Daarmee vinden wij de motie overbodig.

De heer De Droog vraagt hoe mijn grip vandaag voelt. Deze voelt veel beter dan een aantal maanden terug en vorig jaar. Ik heb het in beeld. Het lek is niet gerepareerd, maar het lek is boven. Wij hebben een scherp beeld van wat wij moeten doen de komende jaren. Ik durf weer meer vaart te maken. Ik durf nog niet met losse handen te fietsen en wij zijn er ook nog niet. Wel voel ik mij een stuk steviger voortbewegen.

De heer Eggermont maakte een opmerking over het lezen van de jaarstukken in het loket. Ik ben gestart met mijn dank richting de Staten voor uw constructieve houding in dit proces en hoe u binnen de FAC eigenaarschap heeft getoond op het oplossen van het vraagstuk dat hier speelt. Ik realiseer mij dat daarbij vragen zijn gesteld aan de Staten die ik oneigenlijk vond. De flexibiliteit om iedere keer 's avonds laat op te komen dagen, een geringe leestijd en de snelle reactietijden. Ik voel mij daar wel wat gegeneerd voor. Ik vond het bijna oneigenlijk wat ik van u vroeg. Ik heb het zeer gewaardeerd hoe u meedenkt op dit punt. Ik voel mij absoluut medeplichtig om te zorgen dat het volgend jaar beter gaat en dat u niet meer in het loket de jaarstukken hoeft te lezen. Ik herken mij in uw reflectie. Ik had u heel graag op uw verjaardag de jaarstukken aangeboden en vastgesteld. Dit valt echter op de verjaardag van de heer Van den Dikkenberg.

De heer Van Oort zei terecht dat als de Staten dienstbaar willen zijn aan de samenleving u van GS en de organisatie mag verwachten dat wij u in staat stellen om dat goed in te vullen. Dat is onze verant-

woordelijkheid. U heeft het recht op tijdige en volledige informatie. Als u dat niet krijgt, dan kunt u uw rol onvoldoende invullen. Los van dat BZK ons in de nek hijgde om de planning te halen, zat mijn meest intrinsieke motivatie op dit punt. De Staten moeten in staat zijn om goede besluiten te nemen. Daarvoor heeft u tijdig de juiste informatie nodig. Daarom ben ik blij dat wij weer bij zijn. Het college zal er alles aan doen om te zorgen dat u in de toekomst die informatie sneller ontvangt en steeds in staat wordt gesteld om besluiten te nemen. Ik herken uw punt en wij gaan daarmee aan de slag. De doelenboom is een onderdeel om u beter in staat te stellen om de kaders te stellen en ons te controleren.

Tot slot het amendement van de SGP. Het is een buitengewoon sympathiek amendement. Het college ziet de grote financiële problematiek in onze gemeenten. Dit had een langzame opbouw met de drie decentralisaties in het sociaal domein. De lasten in dat domein werden steeds groter en dat zette daarmee druk op andere voorzieningen die een gemeente wil regelen. Wij zien dat de coronacrisis de druppel is die de emmer doet overlopen. Tevens zien wij dat deze zorg breed gedeeld wordt in de Staten. Alle fracties hebben hierover hun zorg geuit. De vraag is of dit de beste manier is om dit op te lossen. Daar denkt het college anders over. Er zijn drie hoofdgroepen van argumenten die ik u wil meegeven. De eerste is dat deze uitspraak een lijn doorkruist waarvan wij vinden dat het op een andere tafel hoort te liggen. Er worden op dit moment gesprekken gevoerd tussen het Rijk en de VNG. Rond 15 augustus zullen deze gesprekken opnieuw plaatsvinden tussen de minister van BZK, de minister van financiën en de VNG. De grote financiële problematiek van gemeenten hoort op die tafel te liggen. Elk signaal dat wij geven intervenueert in dat proces. Het is een verantwoordelijkheid tussen de gemeenten en de rijksoverheid om afspraken te maken over voldoende middelen om je eigen taken goed te kunnen uitvoeren. Dat proces wil ik absoluut niet verstoren.

Daarnaast is het probleem waar gemeenten tegenaan lopen structureel van aard. Het gaat niet over een vraagstuk voor een jaar, maar over het meerjarenbeeld waarin zij hun voorzieningen structureel moeten betalen. Incidenteel geld geven aan structurele problemen zorgt voor grote problemen. Het probleem wordt afgedekt, maar blijft bestaan. Wij geloven niet dat dat dienstbaar is aan het proces dat moet spelen tussen het Rijk en de gemeenten.

Ten derde zit hierin het karakter van 'geld zoekt plan'. Het college is een voorstander van 'plan zoekt geld'. Het college zal continu de oren en ogen open hebben in de gesprekken met gemeenten daar waar zij er tegenaan lopen dat zij dingen niet meer kunnen doen. Als dat activiteiten zijn die direct in het verlengde liggen van provinciale verantwoordelijkheden, dan kunnen wij in de gemeenten tot afspraken komen. Dan kom ik bij u met een verzoek om geld. Dat is wat anders dan het geld apart zetten en daarmee tegen gemeenten zegt: "Kom uw eigen € 350.000 ophalen." In plaats van 'geld zoekt plan', is het college voorstander van 'plan zoekt geld'.

De VOORZITTER: De heer Dercksen heeft een interruptie.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Ik ben groot voorstander van 'plan zoekt geld' in plaats van andersom, maar wij hebben gisteren het voorstel vitale wijken van € 8.000.000 aangenomen waarvoor alle plannen nog gemaakt moeten worden. Wij hebben een voorstel geaccordeerd voor het ondersteunen van de culturele sector. Dit hebben wij voor € 6.000.000 gedaan, omdat dit zo uitkwam. Wij gaan nog kijken hoe wij dat geld gaan verdelen. Ik ben het niet helemaal eens met het voorstel van de heer Van den Dikkenberg, maar kan mij niet aan de indruk onttrekken dat dit college op veel thema's eerst het geld reserveert en dan het plan bedenkt.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Het klopt dat dit college weleens gelden neerzet met een bepaald budget om te zeggen dat wij in de komende maanden een verdere uitwerking geven aan de activiteiten die passen binnen dit doel. Bij de kaderbrief in mei praten wij over het begrotingsjaar. In december 2021 wordt er geld uitgegeven waarvoor in mei 2020 middelen gealloceerd worden. Daarom zetten wij dat neer met abstractie en moeten de plannen verder uitgewerkt en met u besproken worden. Met het amendement van de heer Van den Dikkenberg laat je aan gemeenten zien dat de provincie een pot met geld heeft waarvoor zij met een plan kunnen komen. Wij willen dat om draaien. Er zijn drie argumenten waarom ik het amendement van de heer Van den Dikkenberg niet kan

steunen. Ik begon met de argumenten dat wij de onderhandeling van de VNG en het Rijk niet moeten doorkruisen en dat wij moeten uitkijken met incidenteel geld naar structurele vraagstukken. Mijn derde punt is dat uit de gesprekken met de gemeenten activiteiten naar voren komen die in het verlengde liggen van provinciale activiteiten. Deze activiteiten moeten wij oppakken en daarvoor doen wij een voorstel voor geld. Dat is de omgekeerde volgorde. Voor ons is de beste aanpak op dit moment om ondersteuning te bieden in de lobby, zowel vanuit de provincie als met het IPO. Wij moeten bij het Rijk adresseren dat hier sprake is van een groot vraagstuk. Vanuit onze toezichhoudende rol moeten wij dit signaal objectiveren. Daar zijn wij mee bezig. Daarmee ontraad ik het amendement.

De VOORZITTER: De heer Van den Dikkenberg heeft een interruptie.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de voorzitter! Wij zijn het er mee eens dat wij het proces van het Rijk met de VNG niet moeten doorkruisen. Dat doen wij daarom niet. Wij hebben allemaal plannen gemaakt waar doelen aan hangen. Wij hebben ons amendement bewust zo geformuleerd dat wij alleen bijdragen indien het de provinciale doelen dient. Daarmee benut je de uitvoeringskracht van gemeenten om je provinciale doel te bereiken. Die plannen hebben wij gemaakt en de doelen zijn gesteld. Daarom zijn wij niet lukraak een zak geld aan het ophangen. Het mooie van incidenteel investeren in klimaatadaptatie, wegen of fietspaden is dat er structurele opbrengsten kunnen ontstaan van een incidentele crisisinvestering. Dat is het mooie van investeren. Hiermee steun je bijvoorbeeld het MKB en de toeleveranciers. De provincie werkt voornamelijk met grote aannemers, maar bij gemeenten zijn dit de lokale organisaties. Deze mensen hebben het zwaar, omdat zij minder projecten binnen krijgen. Dit hangt allemaal achter het amendement. Het is niet het dichtschietsen van het gat in de begroting van de gemeente. Dit zijn maatschappelijke investeringen met structurele opbrengsten in onze doelen zonder dat daarvoor de discussie van structurele tekorten wordt aangezwengeld. Zo benutten wij de uitvoeringskracht van geld dat bij ons blijft liggen, terwijl wij wel onze doelen te realiseren hebben.

De VOORZITTER: De heer Strijk mag tot slot reageren op dit punt.

De heer STRIJK: (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! De heer Van den Dikkenberg vindt het derde argument van het college minder overtuigend. Ik laat het aan de Staten om te beoordelen wat de uitwerking is van het op deze manier ter beschikking stellen van geld om met plannen te komen richting 26 gemeenten. Het punt van het kruisen van het proces dat op dit moment gaande is tussen de VNG en het Rijk blijft staan en de geringe investeringen die je doet waar gemeenten structurele problemen hebben.

De VOORZITTER: Wij vervolgen de beantwoording vanuit het college. Het woord is aan gedeputeerde Bruins Slot.

Mevrouw BRUINS SLOT (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Mijn complimenten aan gedeputeerde Strijk, de provinciale organisatie en de accountant. In de afgelopen periode is er hard gewerkt. Ik heb alle betrokkenen vanuit het college en de gedeputeerde zien streven om vandaag de deadline te halen. Mijn complimenten aan allen en de Staten dat zij dit met elkaar gerealiseerd hebben.

Tijdens de inbreng van GroenLinks en PvdD is het belang van de biodiversiteit aangegeven. Ik ben het eens met mevrouw Keller dat biodiversiteit echt van belang is voor een gezonde leefomgeving in Utrecht. Dit versterkt niet alleen de natuur, maar levert tevens een bijdrage aan de economie en de gezondheid. Dat zien wij terug in de subsidieregeling voor natuurkwaliteit die wij in 2019 in het werk hebben gesteld. Deze kan nog beter werken. Daarom hebben wij deze in 2020 aangepast op de wensen van de terreinbeheerders. Bij de aanleg van nieuwe natuur hebben wij onze ambities van de te realiseren natuurkwaliteit verhoogd. Dit is opgenomen in het natuurbeheerplan. Samen met de agrarische collectieven wordt er hard gewerkt aan het verbeteren van de biodiversiteit in hun omgeving. Daarnaast is het nodig om het Natuurnetwerk Nederland (NNN) voldoende in te richten. Ik ben het met mevrouw Groen eens dat wij dat niet goed genoeg gedaan hebben in 2019. Zo zijn wij in 2020 bezig om samen met de partijen van het Akkoord van Utrecht te kijken of wij met de herbegrenzing van hectares een

versnelling kunnen aanbrengen in een aantal knelpunten. Een ander onderdeel daarvan is de nieuwe aankoopregeling van het NNN en de mogelijkheden van het vergoeden van ontpachting beter onder de aandacht brengen bij verschillende partijen. Met het Actieplan Duurzame Landbouw met Natuur zijn wij aan het werk om middels pilots te kijken hoe wij de groene contour kunnen verbeteren en hieraan meer invulling geven, zoals in het coalitieakkoord is opgenomen. Zo is het Utrechts Landschap op ons verzoek gestart met een pilot op welke manier het daaraan een bijdrage kan leveren.

Deze verschillende elementen zijn een belangrijke stap om te werken aan het realiseren van de natuurdoelstelling in 2020. Daarbij hoop ik van harte dat corona in het tweede deel van het jaar niet terugkomt. Een van de lastigheden in het eerste deel van 2020 was dat wij niet zelf bij agrariërs aan de tafel hebben kunnen zitten vanwege de coronacrisis. Onze verantwoordelijkheid voor een betere Natura 2000, het verwerven van voldoende gronden voor het inrichten van het NNN en een start van een betere realisatie van een groene contour zijn zaken die in 2020 nadrukkelijk op het programma staan.

De VOORZITTER: De heer Dercksen heeft een interruptie.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! In het tijdschrift Science van april stond een metastudie van entomoloog Klink. Hij heeft wereldwijd onderzoek gedaan naar insectenpopulaties, met name naar trends. Deze trends waren er niet. Dat was een heel geruststellend onderzoek. De enige trend die hij kon vaststellen, was dat insecten het uitstekend deden in de buurt van landbouw. Zou het geen goed idee zijn om de landbouw te stimuleren in plaats van overal nieuwe natuur aan te leggen?

Mevrouw BRUINS SLOT (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Het is goed dat de heer Dercksen dit onderzoek heeft gelezen. Stuur dit vooral naar ons door. Natuurlijk investeert de provincie in het agrarisch natuurbeheer, waarbij onze agrarische collectieven een belangrijke bijdrage leveren aan de biodiversiteit van onze provincie. Wij hebben ieders inbreng daarbij nodig om te zorgen dat wij in onze provincie voldoende groen realiseren om gezond te wonen, te leven en te werken. Ik houd mij aanbevolen voor het onderzoek.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Als ik het onderzoek in vijf minuten kan vinden, dan staat het zo in de chat.

De VOORZITTER: Het woord is aan gedeputeerde Van Essen.

De heer VAN ESSEN (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Ik ben heel blij met uw terechte complimenten aan gedeputeerde Strijk, de accountant en de hele organisatie. In het afgelopen jaar heb ik van dichtbij gezien dat dit dossier voor gedeputeerde Strijk lastig is geweest. Hij heeft zich hiervoor bijzonder stevig ingezet tot diep in de nacht. Het is zeer terecht dat u hem daarmee complimenteert.

Ik ben blij dat velen van u benadrukken dat wij er nog niet zijn bij de ontwikkeling van de organisatie en de financiële kolom daarbinnen. Het college voelt dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Uiteraard is gedeputeerde Strijk portefeuillehouder, maar dit is een verantwoordelijkheid die het college breed voelt en draagt. Hiervoor zullen wij ons gezamenlijk blijven inzetten om te zorgen dat de nodige stappen gezet worden. Dit doen wij samen met u en samen met de organisatie.

De VOORZITTER: Tot slot is het woord aan gedeputeerde Schaddelee in de eerste termijn van het college.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Dit dossier zorgt uiteindelijk voor veel verbinding. Ik sluit mij aan bij de woorden en de complimenten van mijn collega's. Een felicitatie aan de heer Van den Dikkenberg. Wij zullen proberen om te zorgen dat hij nog iets van zijn verjaardag kan vieren met degenen die hier niet zijn.

Er zijn twee vragen aan mij gesteld. De eerste vraag kwam van de heer Wijntjes. Ik herhaal de toezegging die ik in de commissie deed om aan het begin van 2021 in gesprek te gaan over de potentiëring en de 'governance' van het trambedrijf.

De tweede vraag heeft betrekking op het amendement van 50Plus. Mevrouw Hoek raakt daarmee mijn zwakke plek. De fiets heeft mijn hart en dit amendement over fietsverlichting kan ik bijna alleen maar omarmen. Ik ga deze echter ontraden, omdat wij hier meer mee willen dan dat het amendement voorstelt. Het college herkent de vraag van mevrouw Hoek. Dit is voorgekomen uit de knelpuntenanalyse van het regionaal fietsnetwerk. Het verbeteren van de verlichting op provinciale fietsroutes is daarom een belangrijk onderdeel van het uitvoeringsprogramma fiets dat wij op dit moment draaien. In de provincie Utrecht ligt 200 kilometer aan fietsroutes. Deze worden uitvoerig onderworpen aan een inspectie om te kijken hoe het zit met de verlichting. Kan dat beter en welke maatregelen kunnen wij nemen? Een deel van deze inspectie gaan wij in september of oktober afronden, omdat het dan op vroegere tijden donker is en het systeem goed getest kan worden. Aan de hand van deze inspectie bepalen wij in welke mate wij maatregelen gaan nemen. Een voorstel voor de uitvoering daarvan zal komen in het vierde kwartaal van dit jaar. Het kan zijn dat het meer kost dan het bedrag dat in het amendement wordt voorgesteld. Als de Staten dit amendement aannemen beperkt u zich in de ambities die de provincie heeft.

De VOORZITTER: De beantwoording van het college op de inbreng van uw eerste termijn is geleverd. Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn. Het woord is aan de heer Janssen.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben een aantal staatsrechtelijke innovaties gezien. Een gedeputeerde die een andere gedeputeerde complimenteert. Dat is voor ons een nieuwe vorm. Hoewel wij de intentie daarachter heel goed begrijpen, vonden wij het wel apart om te zien.

Namens de VVD reageer ik op de motie en de twee amendementen. Het amendement van 50Plus vinden wij zeer sympathiek in zijn doelstelling. Wij vragen ons echter af of de jaarrekening het moment is om een dergelijk amendement in te dienen. Wij doen de suggestie om bij de bespreking van de zomernota een motie in te dienen. Wij willen dan graag met 50Plus meedenken wat de strekking van die motie moet zijn, omdat wij het doel zeer sympathiek vinden. Daarbij sluiten wij aan bij de gedeputeerde.

Voor het amendement van de SGP geldt dezelfde redenering dat wij de jaarrekening niet het moment vinden om nieuw beleid of middelen te vragen. De gedeputeerde zegt dat dit incidenteel geld is voor structurele problemen. Wij kunnen echter wel volgen wat de SGP bedoelt met projecten binnen gemeenten niet stil laten vallen als gevolg van de coronacrisis en alle economische schade die dat oplevert. Het is van belang om projecten staande te houden voor bijvoorbeeld woningbouwdoelstellingen of verkeersdoelstellingen die de provincie deelt. Er is een uitgebreid steunpakket voor de cultuursector. Zou het niet verstandig zijn dat de provincie nadenkt over waar wij gemeenten met raad en daad terzijde kunnen staan zonder daarmee iets af te doen aan de structurele problemen, want die moeten op het juiste bordje behandeld worden. Dat zijn wij eens met het college.

Over de motie van de PVV sluiten wij ons aan bij de woorden van het college. Dit is al uitgebreid bij de bespreking van de jaarstukken 2017 aan de orde geweest. Toch heb ik een kleine tekstuele opmerking. De PVV zegt dat de accountant geconstateerd heeft dat er sprake is van belangenverstrengeling. Wij hebben het accountantsverslag van 2017 erbij gepakt en daarin staat dat sprake is van de schijn van belangenverstrengeling. Als wij citeren, dan moeten wij goed citeren. In dit geval zijn dat woorden die nauw luisteren.

Gedeputeerde Strijk is ingegaan op de financiële positie van de provincie. Het is fijn dat hij erkent dat de provincie op dit moment op Triple A staat. Wij zijn benieuwd hoe het er in 2023 voor staat. Wij constateren dat de provincie in goede gezondheid is overgedragen aan dit college.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Groen.

Mevrouw GROEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de beantwoording van het college en dank aan de andere fracties voor hun inbreng. Ik zal kort ingaan op de twee reacties die wij hebben gekregen van het college.

Ik ben heel bij dat gedeputeerde Strijk zich hierin herkent en ik ben blij om te horen dat uw beeld van wat u gaat doen overeenstemt met wat wij belangrijk vinden. Daarmee heb ik vertrouwen in de toekomst. De gedeputeerde kent de GroenLinks-fractie echter goed genoeg om te weten dat hij zich verzekerd kan zien van een kritisch volger in mij. Dat zal ik zeker zijn in de komende jaren. 'The only way is up', dus laten wij daar naartoe gaan.

Dank aan mevrouw Bruins Slot voor uw uitgebreide beantwoording. In de commissie heeft u dit al duidelijk aangegeven. Wij zijn blij dat u dit ziet. Ook u kunt zich hierin verzekerd zien van een kritisch volger. 'The only way is more' en dat is prima.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Weijers.

De heer WEIJERS (FvD): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de adequate beantwoording van de gedeputeerden. Het amendement van de SGP richting de gemeenten voelt als een ver familielid van onze voorgestelde voucherregeling. Ik twijfel over onze stem hierin. De gedeputeerde zegt dat het probleem wordt afgedekt, maar blijft bestaan. Het amendement heeft te maken met zaken die door de coronacrisis zijn ontstaan en minder met een structureel tekort aan middelen voor gemeenten vanuit het Gemeentefonds. Wij gaan hierbij niet helemaal mee in het argument van de gedeputeerde. Wij beraden ons nog of wij dit amendement steunen.

De heer WIJNTJES (CDA): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de beantwoording van de gedeputeerden. Voor wat betreft de amendementen deel ik de opvatting van de heer Janssen. Zaken die veel kosten moeten geregeld worden bij de begroting of stukken die gaan over de begroting. Daarvoor is deze jaarrekening niet het juiste middel. Het amendement van 50Plus over de verlichting op de fietspaden komt later aan de orde, want dit wordt op dit moment uitgezocht. Daarom is het niet opportuun. Zowel dit amendement als het amendement van de SGP worden twee bestemmingsreserves. Daar houd ik niet van. Bij het amendement van de SGP kan ik mij voorstellen dat het college gaat kijken of wij dat punt in het kader van ons beleid kunnen uitbesteden aan gemeenten. Daarvoor hoeft nog geen geld gereserveerd te worden. De lopende begroting kan daarop een antwoord geven. Daarom zal het CDA de amendementen niet steunen.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Dercksen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Ik heb een opmerking richting de heer Janssen. Het was Integis die vaststelde dat er schijn van belangenverstremgeling was en het was EY die de belangenverstremgeling vaststelde. De tekst in onze motie is correct. Deze motie ga ik in stemming brengen. Ik heb niet de illusie dat deze wordt aangenomen, maar de PVV vindt dat het de rol van de volksvertegenwoordiger is om dit soort dingen aan te kaarten en in stemming te brengen. Wat moet je anders doen als er belangenverstremgeling is opgetreden en er wordt niet opgetreden?

De VOORZITTER: De heer Janssen heeft een interruptie.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik heb deze tekst letterlijk uit het accountantsverslag van de jaarrekening 2017. Ik wil deze graag in de chat met u delen. Ik weet waar u de tekst over belangenverstremgeling heeft gelezen, maar ik heb gelezen 'schijn van belangenverstremgeling'.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Dan heeft u het verkeerde stuk gelezen. In de commissie BEM spraken wij met mevrouw Van Kimmenade. Zij liet daarover geen enkele onduidelijkheid bestaan.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat u het onderling regelt als u het met stukken wil onderleggen. De heer Wijntjes heeft een interruptie op dit punt.

De heer WIJNTJES (CDA): Mijnheer de voorzitter! Ik moet de heer Dercksen gelijk geven, want mevrouw Van Kimmenade heeft dit gezegd in de commissie BEM. Het is misschien niet in het verslag terechtgekomen, maar naar aanleiding van deze passage in het verslag heeft zij het zo gezegd.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! Dank u wel, mijnheer Wijntjes. Ik ga de motie in stemming brengen, want het is de rol van de volksvertegenwoordiger om dit soort zaken in stemming te brengen. Dat is het minste dat wij kunnen doen.

De heer DE DROOG (D66): Mijnheer de voorzitter! Dank aan de gedeputeerde voor het antwoord op de vraag over grip en voor het corrigeren van ons taalgebruik. Bij D66 moeten soms de metaforen op orde gebracht worden. Wij gaan van gasgeven naar doortrappen.

D66 zal niet voor het amendement van de SGP stemmen, maar ik ben geïnteresseerd om met de heer Van den Dikkenberg verder te denken over wat wij zouden kunnen doen vanuit onze kerntaak om de slagkracht verder te versterken en te zien welke mogelijkheden daar zitten. Beschouw onze stem niet als een afwijzing, maar wij steunen dit amendement niet.

Het amendement van 50Plus is sympathiek. De mensen die gaan praten over de fiets wil ik oproepen om contact op te nemen met de heer Kamp, want hij heeft iets met dit vervoersmiddel.

D66 zal het college volgen betreffende de motie van de PVV.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de voorzitter! Ik reageer op de twee amendementen en de motie. Wanneer het amendement van 50Plus wordt aangehouden, dan volgen wij het ontraden van de gedeputeerde. Door het aannemen van dit amendement beperken wij ons. De PvdD is voor het amendement van de SGP en zal tegen de motie van de PVV stemmen.

Mevrouw LEJEUNE (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Ik reageer op de amendementen en de motie. Bij het amendement van de SGP hebben wij alle begrip voor de behoefte om de gemeenten te ondersteunen. Deze behoefte voelen wij ook. Wij vinden het echter geen goed idee om het via dit amendement te regelen. De gedeputeerde noemde al zijn bezwaren. Het is geen provinciale taak. Wij moeten niet proberen om de financiële problemen op te lossen die veroorzaakt zijn door het Rijk. Er is al een proces gaande. De gemeenten hebben structureel steun nodig. Het gaat over te grote tekorten en wij zijn geen voorstander van 'geld zoekt plan'. Zoals de heer De Droog heeft voorgesteld, wil de PvdA ook graag meedenken over hoe wij wel binnen onze provinciale taak maximaal de gemeenten in onze provincie kunnen steunen. Dat vinden wij een goede gedachte. Daar ligt een rol voor de provincie. Dit moeten wij niet regelen via het amendement.

Het amendement van 50Plus is tevens een voorbeeld van 'geld zoekt plan'. Ik begrijp niet waarom deze amendementen bij de jaarrekening worden ingediend. Wij vinden het niet de goede weg om voor het geld dat over is te bedenken wat wij daarmee gaan doen. Wij horen van de heer Schaddelee dat er al veel geïnvesteerd wordt in fietspaden. In de toekomst wordt dit nog veel meer. Het lijkt mij een goed idee om daarvoor meer dan € 200.000 te investeren aan de hand van het plan dat wij in het najaar krijgen. De PvdA zal niet voor dit amendement stemmen.

De PvdA stemt niet voor de motie van de PVV. De gedeputeerde noemt deze motie overbodig. Ons gevoel daarbij is dat de PVV te veel blijft hangen in het verleden. Tevens staan er onjuistheden in de motie. Ik ga daarover niet in discussie over de heer Dercksen.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Eggermont.

De heer EGGERMONT (SP): Mijnheer de voorzitter! Over het amendement van de SGP vinden wij het heel terecht dat de gedeputeerde aangeeft dat de voornaamste problemen bij de gemeenten van structurele aard zijn. Wel hebben wij gisteren een plan voor vitale wijken aangenomen waarmee structurele problemen worden aangepakt met incidenteel geld. Dat was de inhoud van ons betoog gisteren. Behalve dat gemeenten bij het Rijk moeten zijn voor structurele problemen, moeten zij gaan nadenken over de gemeentelijke inkomsten. Dat is natuurlijk een politieke keuze die in de gemeenten zelf gemaakt moet worden.

Bij het amendement van 50Plus is het nuttig om na te denken over een motie bij de zomernota. Over de motie van de PVV zien wij dat het integriteitsbeleid verder is uitgerold. Dat vinden wij van belang. Daarmee ligt belangenverstremgeling wel meer onder de aandacht van dit college.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Van Oort.

De heer VAN OORT (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Ik heb een aantal opmerkingen naar aanleiding van het debat. De heer Weijers en gedeputeerde Strijk hebben een debatje gevoerd over een verkorte versie van het jaarstuk. Dat is geen doel op zich. De doelenboom inclusief de indicatoren die na de zomer vastgesteld worden, moet leiden tot een duidelijker manier van kaders stellen en controleren. Daarmee is een grote stap gezet. Wij kijken ernaar uit hoe dat uitpakt.

De VOORZITTER: De heer Weijers heeft een interruptie.

De heer WEIJERS (FvD): Mijnheer de voorzitter! De nieuwe doelenboom, aangevuld met tabellen en indicatoren is precies wat ik bedoel. Dan ben je klaar met een document van 30 bladzijdes op basis van het moederdocument. Wij praten bijna over hetzelfde.

De heer VAN OORT (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! Ik vind het aardig om te zien dat er duidelijk wat te kiezen is voor de kiezers als ik het betoog van de VVD mag volgen. Ik zie dat de VVD heel tevreden is met de financiële positie, maar de ChristenUnie ziet dat er heel veel geld op de plank ligt. Wij hadden liever gezien dat het belastinggeld was besteed in de afgelopen jaren, bijvoorbeeld aan duurzaamheid, energietransitie, openbaar vervoer, fietsen en wonen.

De VOORZITTER: De heer Janssen heeft een interruptie.

De heer JANSSEN (VVD): Mijnheer de voorzitter! Het is bijzonder dat de heer Van Oort dit noemt. Ik heb de gedeputeerde gehoord en hij ziet een astronomische toename van de activa op onze balans in deze periode. Die astronomische stijging is het gevolg van investeringen van het vorige college, waarvan de VVD deel uitmaakte. Hoe kijkt u daar tegenaan? Ik ben met name geïnteresseerd in openbaar vervoer.

De heer VAN OORT (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! De activa zijn toegenomen, dat klopt. De vraag is of dat in deze mate had gemoeten. Dat zou ik anders doen. Wij zouden dat breder investeren. (onverstaanbaar), dus er is winst gemaakt.

De ChristenUnie heeft enorme waardering voor het vuur waarmee de heer Van den Dikkenberg zijn amendement verdedigt. Voor de ChristenUnie is de vermenging in de tekst tussen gemeenten en de doelen lastig. Liever dan dit amendement zien wij dat het college komt met een wijze waarop wij maatschappelijke doelen kunnen ondersteunen. Ik kan mij voorstellen dat dit in lijn is met de strekking van het amendement van de heer Van den Dikkenberg. Dat komt alleen een stuk later. Dat zal hij teleurstellend vinden.

Het amendement van 50Plus gaat over de fietsverlichting. De ChristenUnie is voor veiligheid en is blij met het amendement van 50Plus. De woorden van de heer Schaddelee daarover maken ons echter nog blijer. Daarmee hoeven wij het amendement niet te steunen.

Tot slot de motie van de PVV. Deze steunt de ChristenUnie niet. Wij sluiten ons aan bij de woorden van de heer Strijk en de verduidelijking die de heer Janssen daaraan heeft gegeven. Wij voegen daaraan toe dat de accountant in de commissie BEM een dubbele ontkenning gebruikt. Zij heeft niet kunnen vaststellen dat er geen belangenverstremgeling was. Daarmee is het omgekeerde niet gezegd, maar het verhaal klopt dus niet helemaal. Bovendien gaan Provinciale Staten niet over het personele beleid. De ChristenUnie steunt het collegevoorstel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Van den Dikkenberg.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de voorzitter! Een aantal fracties heeft gereageerd op ons amendement. Terecht wordt daarbij het moment van indienen genoemd, namelijk bij de jaarrekening. Daarover hebben wij getwijfeld en ik zal u vertellen waarom wij dat wel doen. Ik heb het 'ongewone tijden' genoemd, namelijk de coronacrisis die hard ingrijpt in het bedrijfsleven en waarvoor steun nodig is. Wij houden geld over door onderbestedingen die wij niet weggezet krijgen. Daartegenover hebben wij wel doelen staan. Die doelen kunnen wij alsnog realiseren door met gemeenten samen te werken. Daarnaast willen wij voorkomen dat wij de organisatie overvragen door doelen die wij in achterstand oplopen alsnog gerealiseerd willen hebben en het schepje extra dat er voor dit jaar weer begroot is. Om dat te voorkomen hebben wij dit als moment gekozen om het amendement in te dienen, omdat corona anders alweer het land uit is en wij nog geen besluit hebben genomen over steun.

Dan de argumenten van het college. De tafel van het Rijk willen wij absoluut niet doorkruisen. Wellicht dat wij de naam van het amendement moeten aanpassen, zodat het geen steunfonds heet maar een versnellingsfonds. Dan riekt het minder naar het dichtmaken van het structurele gat, want dat is een terecht argument. De provincie kan nooit het structurele gat dichtmaken met incidentele middelen. Wel kunnen wij met incidentele crisisinvesteringen structurele baten bereiken, zoals vergroening en de toekomstbestendigheid van de wijken.

Ik hoor graag van de gedeputeerde wat hij gaat doen deze zomer om in deze provincie toch coronamaatregelen te nemen, in de zin van dat wij de economie draaiend houden. Dan kunnen wij zaken naar voren halen, ook met steun van de gemeenten. D66 en PvdA gaven aan om graag mee te denken. Ik wil hen hiervoor graag uitnodigen. Wij hebben dit denkproces bewust acht dagen geleden gestart door dit amendement te verspreiden. Helaas hebben wij van niemand inhoudelijke opmerkingen gekregen, uitgezonderd de ChristenUnie. Ik vraag u om de volgende keer het denkproces te starten als een amendement binnenkomt, zodat wij bij de besluitvorming een besluit kunnen nemen dat met elkaar is vormgegeven. Dit is echt wel een acuut probleem om stilval te voorkomen.

De SGP volgt het antwoord van de gedeputeerde over het amendement van 50Plus. Wij zullen de omgang met deze problematiek kritisch volgen, want er is noodzaak om de veiligheid op de fietspaden te verhogen, bijvoorbeeld voor de schoolgaande leerlingen.

De SGP zal de motie van de PVV niet steunen. Wij hebben vertrouwen in de maatregelen die getroffen zijn en hebben er een ongemakkelijk gevoel bij om het personeelsbeleid via de Staten te voeren. Wij zien dat daarvoor maatregelen getroffen zijn in de organisatie. Het is vandaag mijn verjaardag. Als u mij een cadeautje wilt geven, dan kunt u ons amendement steunen.

De VOORZITTER: U stelt wellicht ook andere geschenken op prijs. Het woord is aan mevrouw Hoek.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! Wij hebben gezien dat er bijna € 2.000.000 is vrijgemaakt uit het overschot voor de fiets. 50Plus vraagt speciaal aandacht voor de verlichting op de fietspaden. Wij spreken onze waardering uit naar de heer Schaddelee over hoe hij zich heeft geuit, namelijk dat ik hem wel heb geraakt. Dank daarvoor. 50Plus zal het amendement niet in stemming brengen. Wij komen hiermee terug bij de begroting. Dan zullen wij het wellicht anders verwoorden. Misschien in overleg met de gedeputeerde over hoe wij tot elkaar kunnen komen. Wij zullen het amendement dus niet aanhouden, maar komen terug bij de begroting.

De VOORZITTER: Het amendement A27 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging. Voor de beantwoording van het college hoef ik alleen naar de heer Strijk te kijken.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! De heer Van den Dikkenberg heeft een vraag gesteld over wat wij wel doen in de zomer met betrekking tot de coronacrisis. De centrale lijn die het college daarover gedeeld heeft, is dat wij aanvullend werken op wat de rijksoverheid aan flankerend beleid zet. Daar zijn tal van regelingen opgericht om te ondersteunen. Wij kijken aanvullend waar het past in onze eigen beleidsdoelen om steun te geven. Dat zit op de drie terreinen: openbaar vervoer, cul-

tuur en de economie. Bij de zomernota zult u zien dat wij voorstellen doen voor de tweede helft van het jaar 2020. Bij de begroting 2021 zullen wij opnieuw voorstellen doen voor dat jaar. Dit naar aanleiding van uw vraag. Alle argumenten over het amendement zijn gewisseld.

De VOORZITTER: Wij zijn aan het einde gekomen van de beraadslaging over het statenvoorstel jaarrekening 2018 en 2019. Ik deel de complimenten aan degenen die het hebben voorbereid: de accountant, de gedeputeerde en de Staten. U heeft met veel toewijding en geduld deze stukken behandeld. Dank daarvoor.

Stemverklaringen.

De VOORZITTER: Wij zijn aangekomen bij de stemverklaringen. Ik kijk of wij onmiddellijk daartoe overgaan of dat er behoefte is aan een schorsing. Ik heb al veel stemverklaringen gehoord.

De heer VAN SCHIE (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD-fractie heeft behoefte aan een korte schorsing van vijf minuten om van gedachten te wisselen voordat wij tot besluitvorming overgaan.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering tot 21.45 uur.

Schorsing van 21.38 uur tot 21.45 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Aan de orde zijn de stemverklaringen. Voordat wij daartoe overgaan, vraag ik de griffier uw namen op te lezen en ik vraag een bevestiging van uw aanwezigheid om te kunnen vaststellen wie aan de stemming zullen deelnemen.

Vaststellen van de aanwezigheid.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat mevrouw Bittich afwezig is. Wij gaan over tot de stemverklaringen. Veel fracties hebben al een stemverklaring gegeven in de tweede termijn. Ik ga kijken of u hierop nog een toevoeging heeft. Het woord is aan mevrouw Groen.

Mevrouw GROEN (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! GroenLinks heeft een korte stemverklaring op het amendement A26. De heer Van den Dikkenberg heeft een mooi pleidooi gehouden en GroenLinks is zeer verheugd dat de SGP de taak in het sociale domein inmiddels omarmt. Ondanks dat het zijn verjaardag is, zal GroenLinks tegen het amendement stemmen.

De heer VAN SCHIE (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD heeft geen stemverklaring.

De heer WEIJERS (FvD): Mijnheer de voorzitter! Het FvD zal voor het amendement A26 stemmen.

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de voorzitter! Het CDA heeft geen stemverklaringen.

De heer DE DROOG (D66): Mijnheer de voorzitter! D66 heeft geen stemverklaringen.

Mevrouw LEJEUNE (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De PvdA heeft geen stemverklaringen.

Mevrouw RIKKOERT (ChristenUnie): Mijnheer de voorzitter! De ChristenUnie heeft geen stemverklaringen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de voorzitter! De PVV heeft een stemverklaring bij het amendement A26. Wij zien dit voorstel als een steun aan gemeenten als gevolg van corona. Daarom stemmen wij voor dit amendement. Dan heb ik een stemverklaring bij onze eigen motie. Het is tegenwoordig mode om de geschiedenis te herschrijven, maar het is te vinden op Google. De accountant heeft verklaard dat er sprake was van belangenverstrengeling. De tekst van de motie is volstrekt correct.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de voorzitter! De PvdD heeft geen stemverklaringen.

De VOORZITTER: De SP heeft geen stemverklaringen.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de voorzitter! De SGP heeft geen stemverklaringen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de voorzitter! 50Plus heeft geen stemverklaringen.

De VOORZITTER: Daarmee gaan wij over tot de stemmingen.

Stemmingen.

De VOORZITTER: Wij stemmen over het statenvoorstel jaarrekening 2018 & 2019 en beginnen met de stemming over het amendement A26 van de SGP. Het amendement A 27 is ingetrokken.

Provinciale Staten verwerpen het amendement A26. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van het FvD, PVV, PvdD, SGP en 50Plus.

Provinciale Staten besluiten overeenkomstig het statenvoorstel jaarrekening 2018 & 2019, PS2020PS09

Provinciale Staten verwerpen de motie M54. Voor de motie heeft gestemd de fractie van de PVV.

Sluiting.

De VOORZITTER: Wij zijn gekomen aan het eind van onze vergadering. Ik dank u voor uw inbreng, geduld en deskundigheid die u in de afgelopen periode aan de dag heeft weten te leggen om deze besluitvorming op deze wijze tot stand te laten komen.

Ik wens u alleen een bijzonder goed en rustgevend reces toe. Geniet daarvan met uw geliefden. Neem de rust die u toekomt. Het zijn rare en verwarrende tijden geweest de afgelopen maanden. Wij gaan een mooie periode tegemoet waarin wij nieuwe energie kunnen opdoen.

Ik verheug mij erop dat wij elkaar na het zomerreces op 28 augustus weer in Paushuize zullen treffen. Dit is een fysieke bijeenkomst waaraan tevens digitaal kan worden deelgenomen. Ik hoop dat wij dan gezamenlijk het nieuwe politieke seizoen kunnen inleiden en dat wij elkaar in het nieuwe politieke seizoen weer frequenter kunnen ontmoeten. Dat hoort bij ons samenzijn. Ik hoop dat de situatie dan zo is dat het daadwerkelijk kan.

Ik wens u voor de komende periode het beste toe. Dank u wel.

Einde van de vergadering om 21.58 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 23 september 2020.

De voorzitter,

De griffier,